

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 04366

YAM-LIDER

Iashe Zeldin

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

יאשע זעלדין

קייאל

**לידער
און
פאעמעס**

פארלאג „סאוועטסקי פיסאטעל“ מאַסקווע. 1973

יאשע זעלדין (1902 — 1941) געהערט צו דעם עלטערן דאָר ייִדישע סאָוועטישע שרייַבער. זײַנע יאָס־לידער, ווי אויך די ווערק פֿונעם ציקל „אין פֿריִלאַנד“, באַזינגען די ראָמאַנטיק פֿון יאָם און יאָס־לייט, די באַפֿרייטע מי אינעם לאַנד, וווּ ס׳האַט געזינגט די אָקטיאַבער־רעוואָלוציע. אין זעלדינס שאַפֿונג פֿאַרנעמען אַ באַ־זונדער אָרט זײַנע פֿאַעמעס, געשריבענע אין פֿאַרשיידענע יאָרן (סאָף צוואַנציקער און האַרט פֿאַר דער גרויסער פֿאַטערלענדישער מילכאַמע). זעלדין דער פֿאַעט האָט געלעבט מיט די טיפֿסטע אינ־טערעסן פֿון זײַן צײַט און דאָר. דער לײַענער וועט פֿון זײַנע שו־רעס און פֿערזן פֿאַרשטיין, פֿאַרוואָס האָט אזאַ דיכטער, ווי זעלדין, נישט געקענט ניט פֿאַרבייטן זײַן פֿען אָף אַ ביקס, קעדיי זיך שלאָגן מיט דער ברוינער פֿאַשיסטישער פֿעסט.

ایک

•

יאם-לידער

וועכטער-יאמער

שוין געשלידערט האָט טאָג אף באַגינענדיק יאָם
מיט רויטן צעבלזטיקטן דיסק,
און געטראָפן אין מיר,
אינעם איינציקן וועכטער פון שיף,
וועמען נאכט האָט מיט איינזאָם און שטומקניט
אַן אופהער גענערט און געגיפט,
און שטענדיק מיט נעצן פון כוּישעך
פארשטריקט פון קאַפּ ביז די פיס.

ניט אומזיסט בין איך, יינגסטער פון ברידער,
פאר וועכטער פון יאמען געוויילט
אף צו טראָגן דעם טאָגיקן אַנזאָג,
וואָס האָט אף מיין ברעג זיך צעהעלט.

ניט אומזיסט האָבן דראָענדע יאמען
ברעגן פון ברעגן צעשיידט.

אלציינס וועט דערגיין צו אלעמען
מיין הילכיקע יוגנט־פרייד!

כ'אקער שוין אקשנדיק גליווער
מיט שטאלענע שטערן פון שיף,
און גארטל דעם ערדיקן קוגל
מיט יוגנט געמונטערטן רוף.

היי, ברידער אלערלייהויטיקע,
פון אלע פינף טיילן פון ערד,
וועמען אָנמוט געשמידט האָט אין קייטן,
און אקסלען מיט שוואַרץ־יאָר פארשווערט!
ס'האָט דער טאָג שוין געשלידערט אין פריילאנד
זיין ליכטיקן פריידיקן דיסק.
אָ, ניט לאנג שוין, ניט לאנג וועלן איך פּיניקן
קייטן פון אָנמוט די פּיס!

מאטראַס-ליד

כ'זועל מיט גרינער פארב
ניט אויסקריצן מיין הויט,
ווי אורפאָטער מיט צייכנס
גרויזאמקייט און רום.
כ'בין געזאלבטער האר
אף יאמיקן ארום.
מיין קנעכט איז היימלאָזער
שטורעמווינט, וואָס ווייט.

כ'זועל מיט רויטן וויין
ניט אָנצינדן מיין מארך
און ניט לויפן דול
זיך קילן אין הוי-הא,
און די אויצרעס מיינע
הערשערישע מאכט
כ'זועל ניט שענדן
מיט קיין לייכטזיניקער האנט.

גליצען אָפּגרוגטן
מיט גרינעם פּאַספּאַר-ליכט,
און וואלן — ווייסע וועלף
שווינדן אין געיעג.

און הימל ט'אָנגעטאָן
אף זיך א שווארצע טוך
פון ניט געקאמטן וואָל
פון כמארעס וואָגיקע.

וואקסן וואלן בערג
מיט הויקערס שנייקע,
נעפלדיקע ווייט.
שלענגלט בלוט און שפארט
דורך ענגע אָדער־שלאנגען,
און פריידיק איז געפאר
צו זיין בא ווינט געפאנגען.

זיינען מאכנעס גרייט
ווינטן היימלאָזע,
דורשטן נאָך געלויף,
גארן נאָך געשפאן
פון טראָסן, פארוסן
מיט אומרו אָנגעבלאָזענע,
פארצויגן און פארשטייפט
אף הויכע זעגל־שטאנגען.

אהינטער יעדן בארג
זיצט א שווארצער טהאַם.
און ווינטן עגבערן
מיט קריגעריש געשריי
אף הייסער שטורעם־נאכט,
אף זינגענדן ארום.

איז ווער קען אָפּשניידן
מיין קריגערישן גאנג

אף וועגן אומגלייכע
פון גרויסן לעבנס־יאם,
ווען מיין ווילן איז
פעסטער פעלדון־שטאם
און מיין ליכט־טורעם
איז מיין אייגן לאנד.

1927

אף אנקער

א גאנצענעם טאָג האָט א שטאַלענע פליג
אין מיין אייזן-געדולד אלץ געבויערט, געפיקט.

רונד איז די ערד און באשאַטן מיט שטעט,
און א דאָרף יאָגט א דאָרף איבער בארג און דורך סטעפּ.

און אומעטום הימל איז בלוי און איז בלאָ,
און איך בין דערבײַ ניטאָ.

ס'פארלירן זיך יאמען אין אייגענער ברייט
פון טראַפישע ברעגן ביז צאָפן פארשנייטן;

און אומעטום לעבן אי לאכט און אי וויינט,
און ס'שימערן הימלען מיט וואַלקן און שיין.

ווי וואַלט איך צעשטויסן אף אש מיין געוויין —
אומעטום זייען, אומעטום זיין,
זיך טיילן מיט אלעמענס פריידן און פיין.

א גאנצענעם טאָג האָט די שטאַלענע פליג
אין מיין אייזן-געדולד אלץ געבויערט, געפיקט.

די פישערן

ווען איך האָב מיין היים, מיין שווימענדן אינדזל פארלאָזט
און באטראַטן דעם הארטן דעם גאַלדענעם ברעג, —
האָב איך אין יעדערנס אויגן באגעגנט
א נאַענטן גרוס,
און יעדער ט׳מיט פריידיקן ניגער מיין נאַמען געפרעגט.

און די פישערן בלויז,
מיין געווארעמטע שלאנג,
איז צו מיר ניט ארויס, —
ניט דערפרייט, ניט באגריסט;
די פישערן מיניע,
וואָס האָט מיך געפאנגען
באם גאַלדענעם ברעג,
איז צו מיר ניט ארויס.
טאָ ווו און צו וועמען
זאָל איך זיך ווענדן
מיט גליענדן קופער — מיין לוסט,
ווען איך האָב מיין היים,
מיין שווימענדן אינדזל פארלאָזן.

1927

מאטליאָט

ווען קאלט און גרוי ווערט אומענדלעכער לויף
אין הייסער יאכט נאָך האפן און נאָך שטאַט, —

מיר קלייבן זיך אף אויבערדעק צונויף
און טאנצן אויס דעם יאמערשן מאטליאָט.

ווערט יעדע פוס א קלינגענדיקע צונג
אין הויזן־גלעקער רונדע פונעם קליאַש

און הילכיק ווערט די פרייד און זאָרגלאָז יונג,
ווי ניט געצוימטער וואסערפאל צעפלאָסן.

און לויז ווערט אונדזער גאנצער טאקעלאזש¹
פון האַפערדיקן יאמערשן באראָט

אין העל צעפלאַקערט שוימיקן עקסטאז
פון אימפעטפולן לוסטיקן מאטליאָט.

ווען „איינזאם“ שטייט, ווי הענקער מיטן „שלייף“
און גיפטיקט אונדז מיט צווייפל און מיט שפאַט...

¹ ט א ק ע ל א ז ש — שטריק־מאכשירים.

מיר קליבן זיך אף אויבערדעק צונויף
און טאנצן אויס דעם יאמערשן מאטליאָט.

און שלאָגן אויס מיט קלאַפּנדיקע טריט
א הייסן האַגל אף זיין גרויען קאַפּ.

און שווערע ווייטעק־שטיינער פון געמיט
עס קוילערן זיך לייכט אזוי אראָפּ.

און צווייפּל־פּראָסט צעשמעלצט זיך ווי א שניי
און בונטן גלי פון יאמער־ישן טראָט.

און קלאַר ווערט אונדז און פריי ווערט אונדז אזוי.
ווען ס'טאנצט זיך אויס דער לוסטיקער מאטליאָט.

צופלוס

דעם לעצטן מאָל האָט יאם צעוויגט זיין בלויזען קארק
אין גליווער קאלט צעשפּיגלט אין א „שטיל“,

ס'איז לעצטער וואַלקן־בער פארקראַכן הינטער באַרג
און הימל האָט מיט קילן ווי צעשפּילט.

שוועבט אָף דורכזיכטיקן גלאַט א שאַרפע שיף
מיט שראַמען קריגערישע אָף לייב, מיט ווונדן טיפע, —

מיט פליגלען־ליוונטן געלעכערטע פון ווינט,
מיט פראַסט מיט זאלציקן באזילבערט און פארשפינט.

און יאמער בלאַנדזען היין און הער אָף אויבערדעק,
און מידע גלידער הענגען אַרבעטסלאָז אין רו,

נאָך לאַנגן שטורעם־גאַנג ווי פריידיק איז דער ברעג,
וואָס איז פאַרבאָרגן הינטער נעפלדיקן גראָ.

שרייט באַם „ווינט־מעסטער“ דער „זעער“: ערד!
און רופט די מידע ברודערשאפט צונויף:

עס ענדיקט זיך שוין אונדזער וועג דער שווערער,
מיט ערדיגערוך איז שוין פארזאפט די לופט!

אף לאנג און ווייט פארטריבן איז דער פיינט
אין ראנגלעריי פון שטורעמדיקע טעג...

מיט זיכערקייט, מיט ליבע און מיט ווייזן
עס ווארט אף אונדז דער פרייער הארטער ברעג.

איז דורך א הייסער ווינט פון הארץ צו הארץ
און האָט צעבלאָזן ראָזע פרייד בא אלעמען.

און איינער פאלט דעם צווייטן אפן האלדז
און ס'קושן זיך, ווי ווייבער, הארטע יאמער.

שווימט אן איינזאמע די שיף מיט זיג פארלאָדן
מיט יאמער מידע אפן אויבערדעק צעזייטע,

און נאָר דעלפיינען שווארצע רינגלען אין א ראָד
און לויפן נאָך ווי ניט גערופענע באגלייטער.

שווימט אן אויסשרייער א פלינקער אפן שוים פון בלויזען צופלוס
און צעקלינגט א גרויסע בסורע בא די ברעגישע צופונסט.

אז די יאמער, קריגער יאמער, קערן אום צוריק פון שלאכטן,
פול מיט רויב געפאקט די טריומען פון באזיגטן פיינט פאראכטן.

לויפן אומזיניק דערפרייטע, זאָרגפולע און צארטע מוטערס,
פול מיט האַפענונג באנייטע און מיט אומרויקן ציטער —

צו די זין און צו די מענער,
צו די דרייטע קריגער יאמער,

וועלכע האָבן שווערע יאָרן אויסגעזיט אף גליווער־ברייטן
און אצינדערט קערן ווידער צו די הימען די באפרייטע.

ווערט דער ברעג געדיכט באוואקסן מיט א טומל און מיט
ווייבער
און מיט זקיינים „אלטע יאמער“ און מיט קינדער — שוואך
און צארטע,

וועמען צייט האָט שטרענג באפוילן אפן ברעג צו רו פארבלייבן,
זיך מיט שאָף און רינד פארנעמען און מיט ווייכער ערד
מיט שווארצער.

נאָר אצינד, אין צייט פון צופלוס, ווער קען זיצן בא די שוועלן,
און אין רו פון שאָטן־ביימער אויסבאהאלטן זיך און קילן,
ווער קען היטן שאָף און רינדער אף די פעלדער די באגרינטע,
ווען עס קלינגט באם ראנד דער צופלוס, מיט אן אַנזאָג מיט א העלן?

שטייט מען פארגליווערט אין ווארטן אין שווערן,
מיט אויגן צעשטרענגטע, מיט הענט אף די שטרענס,
צו בלויער צו יאמיקער שטילקייט געווענדעט,
צו שיף, וועלכע שלייכט אפן יאמיקן שפיגל
מיט טונקעלע שאַטנס פון פארוסן־פליגלען,
וואָס וואקסט אלץ נעענטער און נעענטער.

שטייט שוין אפן בריקל דער „וואכט־מאן“ דער היטער
און שלנידערט די „ווארף־שטריק“ מיט האנט מיט געניטער.
און טויזנטער הענט אפן ברעג כאפן און,
און מיט פריידיק געשריי רייסט זיך אופעט די לופט.

זייט געגריסט, זייט געגריסט, זייט געגריסט!
איינער אַנקום איז וויל, איינער אַנקום איז זיס!
און עס ווארט אייך דער טרייער, דער היימישער שוועל,
איינער אַנקום איז פרייד, איינער אַנקום איז העל!

זײַט געגריסט, זײַט געגריסט, זײַט געגריסט, זײַט געגריסט...

.....

האַבן יאמער אין פריידן דערמאָנט און דערציילט
פון ביטערע וועגן, פון שטורמישער צײַט,
פון שיפן, וואָס זינקען צום אָפּגרונט, ווי שטערן,
פון גרויסער פארניכטונג, פון זיג איבער פּײַנט.

האַבן ווייבער געהאַרכט, האָבן ווייבער געהערט,
און מיט ווייבערשע טײַנעס די יאמער געשטערט:
— אַ, יאמער! קריגער דרייסטע!
איז וואָס ט'איר אונדז געבראכט
פון שטורעם-גאנג פון הייסן,
פון גרויסן יאמיקן שלאכט?
מיר האָבן זיך געצאפלט
מיט אונדזער קינד-און-קייט,
אין שפּײַן-נעצן אין שווארצע
פון שווערן הונגער-טויט.
איז וווּ זײַנען די לאַגלען
פרעמדלענדישער וויין,
און פעסער גאַלד געלאָדענע,
און זינדנס, וואָל און ליין?
זאַל צופלוס אונדז באגליקן
פאר אומרויקע טעג,
פאר יאָרן אונטערדריקטע
אף הארטן גרויען ברעג!
ענטפּרען די יאמער:
— ווייבער הארציקע!
ס'איז גאַלד בא אונדז פאראנען
אין טיף פון שווארצער ערד,
מיט וואָל און ווייכן זינדנס
זײַנען שאַף באוואקסן,
און פעלדער גיבן לײַנען,
און פעלדער גיבן פלאקסן.

און פעלדער גיבן ברויטן,
און וויינגערטענער — טרויבן...
און מי אונדזער באפרייטע
וועט קיינער ניט בארויבן!!!

האָבן ווייבער געהאַרט, האָבן ווייבער געהערט
און מיט ווייבערשע טיינעס שוין מער ניט געשטערט.

שטייט פארלאָזן די שיף און אף אנקער פארשמידט,
און די פארוסן ליגן פארגליווערט און מיד.
פארגאן זיינען יאמער אף ברעגן אף הארטע
מיט ווייבער, מיט קינדער צו היימען געגארטע.

און לאנג נאָך און לאנג עכאָט אָפעט דער ראנד
מיט רוישיקן צופלוס, מיט ווייטן געזאנג.

פישער-לידער

1

— טראָג אים אָפּ צוריק אהיים, דעם אָפּגעטל דעם דארן,
דעם פליכעוואטן קארליקל — דעם הייליקן מיקאַלקע.
ער וועט מיך ניט באשיצן, ניט באהיטן פון געפארן,
דער יאם וועט אים ניט הערן מער, דער יאם וועט אים ניט פאַלגן.

2

טראָג אים אָפּ אהיים צוריק, און זאָג דיין אלטער מאמען:
— ניטאָ אים וווּ צו לייגן און ניטאָ אים וווּ צו שטעלן;
און טאַמער וואָלט נאָך זיין פאר אים א ווינקל א געראמער,
וועט אים פאר א רייזנדער מיין ברודערשאפט ניט וועלן.

3

טראָג אים אָפּ צוריק אהיים און זאָג דיין אלטן טאטן:
— מיקאַלקע איז קיין שטורמאן ניט און איך בין ניט קיין „יונגע“ —
און זאָל ער דאָרט ניט צאַרענען, וואָס איך האָב אים פאראטן,
וואָס איך האָב מיין נעשאַמעלע דעם וואסער־שעד פארדונגען.

טראַג אים אָפּ אהיים צוריק אין פישער־דאַרף אין גרויען,
און זאָג די אלטע פישער אָן און זאָג, זיי זאָלן הערן,
אז ווער עס וועט דעם אָפגעטל זיין פאנג־שיפל פארטרויען,
ער וועט זיך צוריק אהיים פון יאם שוין מער נישט קערן.

* * *

פריינט פון שטורעם און פון שטיל,
פון זוניקע און גרויע שווימטעג!
פילסט. עס ענדערט זיך די שפיל,
עס ווערט שוין פריש אזוי און ווינטיק.

מיר שווימען אויס, מיר שווימען איין,
עס רינט די צייט פון ברייטן האַרן.
עס קען ניט זיין, עס קען ניט זיין,
אז יאם זאָל גלייכגילטיק ווען געבאַרן.

אין הייסער מי, אין קילער רו
שטענדיק גליצען מיר מיט נייגער.
ס'איז יאם ניט גראָ, ס'איז יאם ניט גראָ,
און קיינמאָל קען דער יאם ניט שווינגן.

עס שלאָגט שוין צו דער ניינטער וואל
מיט ווינט, מיט וואסער־שטויב און ראש.
איז אָדער זיי, איז אָדער פאל,
נאָר שיף מוז גיין אין אבאַרדאזש.

עס וועלן וואלן — ווייסע וועלן
אונדז פרווון צווימען דעם פארוואטער.

נאַר ס'וועט ניט העלפן, ס'וועט ניט העלפן.
ווייל יאמער ווערן ניט פארמאטערט...

שליף און שניער דיין געווער
און רייניק אָפּ די זשאַווער־פלעקן.
עס וועלן יאמער אין געפארן
זייער הארטקייט ניט צעברעקלען.

פריינט פון שטורעם און פון שטיל,
פון זוניקע און גרויע שווימ־טעג!
פילסט, עס ענדערט זיך די שפיל,
עס ווערט שוין פריש אזוי און וויגטיק.

* * *

איך ווייס ניט, ווו עס דרייט דיך און עס פלאַנטערט
דער ווייסער שוים פון וואסערדיקן ראָד
אף ווייטן יאם צי ערגעץ-ווו דאָ נעענטער
אין א באקאנטער-אומבאקאנטער שטאָט.

איך ווייס ניט, ווי דו לעבסט און ווי פארברענגסטו,
צי ביסטו זאט א יעדן טאָג מיט ברויט,
צי גייסטו אום נאָך אלץ אזא פארבענקטע
אין שלעסער, וועלכע האָסט נאָך ניט דערבויט.

1927

פאלונדראא!¹

עס גליצען די הייכן מיט שטערן
אין שפיגלען אף רויקן רעיד —
וואו ביסטו, מיין זיידע זשול-ווערן,
וואו ביסטו, מיין גרויער מיין-ריד?

די העלדישע מיסעס פאר קינדער
פאר דרייטע אוינע, ווי איך,
האָט לויפנדע צייט שוין פארענדערט,
האָט לויפנדע צייט שוין פאריכט.

עס ווימלען איצט נייע פיראטן
אף ערד און אף יאם-אַקעאן,
וואָס האָבן שוין לענדער צעטראָטן
און פעלקער פארטריבן אין שפאן.

זיי לוייערן, שלאנקען אף יאמען,
אף שיפן, ווי טורעמס געבויט,
און דראָען און דראָען אונדז אלעמען
מיט צוימען פון קנעכטשאפט און נויט.

¹ פאלונדראא — היט זיך!

נאָר איינס אזא לאנד איז פאראנען
אין גרינס און אין שנייען געהילט,
וואָס האָט פון די ערשטע פארשטאנען,
וואָס האָט פון די ערשטע דערפילט —

די זוניקע פרייד פון באפרייונג,
דעם אָנווקס דעם זאטן פון קראפט,
וואָס האָט אזוי לאנגזאם געבראַיעט
אין טיפן פון דוירעס פארשקלאפט.

נאָר ווער קען שוין איצטער דערשרעקן
די זין פון דאָנבאס און אוראל,
וואָס רוישן אף ברעגלאָזע שטרעקעס
מיט מי פון א בויזנג-אווראל?

ווייל זוניק איז פרייד פון באפרייונג
און רייף איז דער אָנווקס פון קראפט,
וואָס האָט אזוי לאנגזאם געבראַיעט
אין טיפן פון דוירעס פארשקלאפט.

צווישן פישער

איך ווייס — דיין מאמע האט מיך האַלט ניט ווייניקער, ווי דיך,
דיין טאטע ז'אויך צו מיר גענייגט און פירט מיך אָפּט אין שענק,
שוין ניט איין נאכט האָב איך מיט אים אין רויטן וויין פארשווענקט
און נאָכדעם אים צוריק אהיים געפירט אפן בוקסיר.

מיט דיין ברודער האָב איך אויך פארקניפט פון לאנג אף לאנג
א ברודערשאפט א בלוטיקע פון יאמער אפן יאם.
מיר האָבן מיטן בלויען טויט זיך וויפל מאָל געראנגלט,
ווען אונדזער שיף, ווען אונדזער נעץ פלעגט גיין אין יאם אף פאנג.

עס איז מיר ליב דיין שטוב, דיין היים, וואָס בלייבט באם בלויען ראנד,
דער גלאטער נידעריקער ברעג, דער וויסטער פישער־פלאץ פלאך,
וועהין איך פלעג נאָך טעג פון מי פאראנקערן אף נאכט
און לייגן טריקענען מיין נעץ אף גאָלד פון בלאַנדן זאמד.

נאָר ליבער נאָך פון אלץ ביסטו, מיין איינזאמע פון ברעג,
מיין גוטמוטיקע הערשערן פון אַרעמען ארום,
וועמען עס באזינגען יונגע פישער פון סוכום
און טרוימערישע פאסטעכער פון גרין באגראַזטע בערג.

קום ארויס, איך גלי דאָ און איך גליווער,
איך שטיי באם ברעג דאָ אייניקער אליין

און ווארט אף דיר, מײַן פישערן מײַן ליבע.
מיט פארוסן פון אויסגעבלייכטן לײַן.

קום ארויס, ביזוואן דער הייסער צופלוס
שטייט נאָך הויך באם דורשטנדיקן ברעג,
ביזוואן בא אונדזער בליענדן צופוסנס
בליט נאָך אונדזער בלוטיקער פארמעג.

קום ארויס, דערפריי מיך און בארויק —
עס ווארט אף אונדז אן אָפענער דער יאם.
עס וועט די ווייט זײַן זיכערער און בלויער,
ווען מירן ביידע אָפשווימען צוזאמען.

אין גרינער טיף, אין שווערער קלאַרקײַט
וועל איך א נעץ פארווארפן א גערוימע,
וועט אונדזער פאנג דער זילבערנער זיך מערן,
וועט אונדזער נעץ מיט זילבער זיך צעשווימען.

קום ארויס, איך גלי דאָ און איך גליווער,
איך שטיי באם ברעג דאָ איינינקער אליין,
איך ווארט אף דיר, מײַן פישערן, מײַן ליבע
מיט פארוסן פון אויסגעבלייכטן לײַן.

אַפגאַנג

מיין שארפע שיף האָט שיקער זיך פארכלינעט,
מיט אומגעדולד פארציטערט האָט דער ראנד.
דער צופלוס גייט א רייכער און א גרינער
און וועקט די לופט מיט שוימיקן געזאַנג.

גענוג, גענוג בא אויסגעצערטע ברעגן
אף מיטווינטן אף הילפיקע געווארט.
דער צופלוס גייט געלאָדן מיט באוועגונג
און טראָגט אונדז מי און פריידיקע געפאר.

טאָ זייט געזונט, איר האָרעפאשנע פישער,
און ניט דערמאַנט מיין נאָמען דאָ צו ביזו.
עס האָט שוין לאנג מיין יוגנט זיך געריסן
צום האַריזאָנט אף וויגנדיקן שויס.

טאָ נעמט אייך אָפּ די אָפגעדינטע טכונע,
און נאט אייך אָפּ די אָפגעניצטע נעץ.
איך האָב א היים א נייע זיך געפונען —
אף בלאָען יאם א שווימענדיקע נעסט.

מײן שיף, מײן שיף, מײן שנידנדע און שלאנקע,
זי בלוטיקט שוין מיט אופגייענדער זון,
און רייסט זיך שוין פון הענגענדיקן אנקער,
וואָס האָט זיך פעסט פארפרעסן אינעם גרוגט.

אין פרילאנד

ראדיאָ

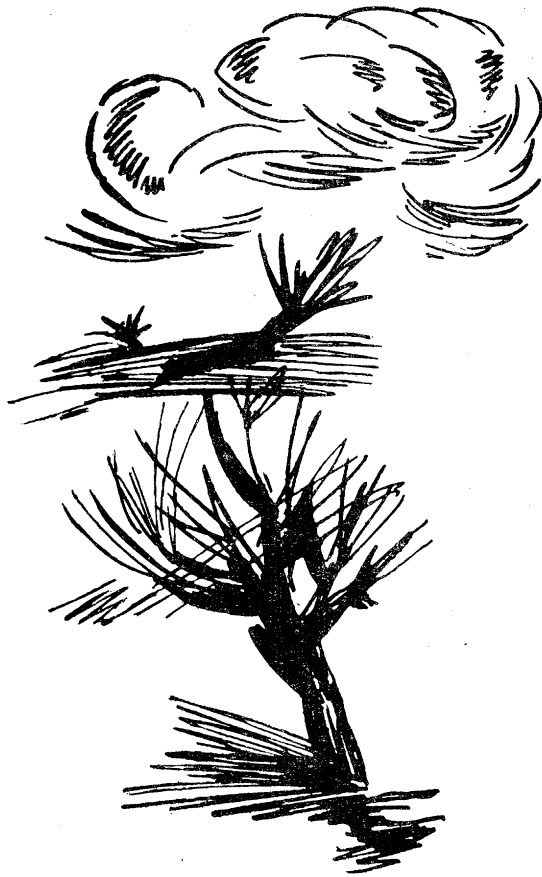
ווינטן ראָצכיס, ראנגלט זיך, ראנגלט
מיט געטרייען רינגל אפן טויער,
און איד וועל אף שנירל פון קלאנגען
אופהענגען הינט מיין אויער.

א. קושניראָוו

איך האָב א צינד געטאָן די הונדערט פלאמען,
עס האָט מיט מילך צעגאָסן זיך די ליכט,
און ווידער זיינען מיר שוין דאָ צוזאמען —
דאמף-באהייצונג, ראדיאָ און איך.

עס שמעקט מיט היים, מיט רו, מיט ווינטער־אָוונט,
אף שווארצער שויב בליט אומשולדיק דער פראָסט
און מאָלט א וואלד אן אוראלטן, א גראָוון,
און טיף אין וואלד א טיף פארלאָזטן שלאָס.

וועל איך שוין היינט אין ערגעץ זיך ניט שלעפן,
און קיינער וועט ניט קומען דאָ צוגאסט,

א ווילדער ווינט פון ווינטע, וויסטע סטעפעס
דרייט זיך אום א היימלאָזער אין גאס.

איך האָב אף זעקסטן גאַרן מיין אנטענע —
א שלאנקער מאסטבוים אף א שטאַלצער שיף,
בין איך שוין היינט באזאָרגט מיט העלע טענער,
וואָס שווימען אום אף רונדע וואלן לופט.

איך נעם אראָפּ פון וואנט מיין צויבער־טרייבל
און גיב דעם „איינשליסער“ א דריי, א פיר,
און ס'הייבט זיך אָן ארום אנטענע קלייבן
ווייכע קלאנגען פונעם יאם־עפיר.

וועל איך א גאנצע נאכט דאָ זיצן, הערן
דעם גלאטן ראַכוועסדיקן, ווייכן באַס —
אללאָ, אללאָ! עס רעדט דער „קאַמינטערן“!
אללאָ, אללאָ! איך גיב איצט איבער „טאָס“.

אפן גליטש

אוועקגעיאַגט א טאַג אן אָנגעיאַכטן אייזל
מיט שווערע זעקלעך מי, מיט פולע פעלן שווייס, —
דאָס היטל אָף א זניט, פאריסן הויך די הויזן,
און, פּיפּנדיק א ליד, א פּריילעכער ארויס.

באגעגנט האָט די גאס א שנייקע, א פּרישע,
פון דאָרעם האָט א ווינט א ווארעמער געווייט,
און ליכטזיניק געזוכט מיט זוניקע גערוסן,
מיט דופטגדיקער לופט פון אופגעבליטער ווייט.

א טומלדיקער שטראָם, א האסטיקער, א בונטער
האָט דורשטיק מיך פארוויפט, פארשלונגען ביזן האלדז,
א גאַלדענער טראמוויי איז זינגענדיק און מונטער
געשוומען ווי א שיף אין זילבערנעם קאנאל.

דער נאָענטער בולוואר אן אייזיקער, א ברייטער
האָט שרײַענדיק און צארט מיט פּייערן געשפּריצט, —
א וויגנדיקער מארש פון מעשענע טרומייטערס
האָט ווארפנדיק א שליף פארצויגן אפן גליטש.

עס מאכט ניט אויס, וואָס איך בין אַקאַרשט פון דער ארבעט, —
און צייט איז נאָך גענוג, און קויעך איז נאָך מער!

א שמיץ געטאָן דעם פעלץ, פארקאשערט מיינע ארבל
און איינגעשפאנט די פיס אין שארף געשמידטע פערד.

דער שפיגלדיקער גלאט איז דורכזיכטיק געשליפן,
און יעדערער פון אונדז א פאָר אויס אפן ווינט, —
מיר טראָגן זיך פארביי ווי שווימענדיקע שיפן,
און יאָגן זיך אהער און שניידן זיך אהין!

מיר האָבן זיך ווי יונגע פערדעלעך געמונטערט, —
און צייט איז נאָך גענוג, און קויעך איז נאָך מער,
און גרינג איז מיר אזוי מיין פערטעלע יאָרהונדערט,
און ליב איז מיר אזוי מיין אויסגעשפרייטע ערד!

איז וואָס איז דאָ דאָס בייז, וואָס מאַרגן צו דער ארבעט
באדארף איך אופשטיין פרי און פאָרן אזא העק?
פון שלאָפן ווערט מען פוילער, בלוט־אַרעמער און צארטער —
און איך וועל היינט מיין פרייד דערטרינקען ביזן דעק.

אין אורלויב

דעם כ' לויצקער

אוועקגעגעבן דעם בריגאדיר מיין רונדן נומער,
אוועקגעגעבן דאָס שווערע פעקל מיט געציג!
אין דער קאַנטאַר האָב איך שוין אורלויב מיר גענומען
מיט א פארמעגן אף א גאנצן מאָנאַט צייט.

איך האָב זיך גלייך געלאָזן לויפן אין „דינאַמאַ“
און איינגעהאנדלט לינדע לאטשן צו די פיס,
א דיסק אן אייזערנעם, א שטרויענע פאנאמע,
א העמד א שיטערעס, וואָס טויג אף כאפן פיש.

אין קורצע הייזעלעך פון גרינינקער סאטינע,
וואָס קוים זיי ציען ביז די קנאַכן פון די קני:
מע זאָגט, אז הייזעלעך אזוינע איז אין כינע
א גרויסע צירונג בא די אַרעמע קולי.

נאָר ווו, אווו זייט איר, די זומערדיקע פריידן?
איר, טעג באגילדעטע מיט זוניקייט און בראנד?
שוין וויפל טעג איך קלייב זיך אַנטאָן לייכטע קליידער,
און מוז זיי ווידער לאָזן הענגען אף דער וואנט!

עס קריכן אויסגאנגען, פארכמארעט און פארצאָרנט,
געוועבט מיט וואַלקנס, און מיט רעגנס, און מיט ווינט,
און גלייך דער הימל וואַלט א יעדן טאָג געבאָרן
א ניט דערטראָגענעם, טובערקוליאָזן קינד.

איז ווו זאָל איך זיך מיט מײַן אויצער איצט אהינטאָן,
מיט מינע אכט און צוואנציק רונדינקע מעסלעסן,
ווען היגער זומער זײַגאַר אן אַפּקלאנג פונעם ווינטער,
און הימל האלט די רויטע זון אף זיבן שלעסער?

— אַ, גיט מיר גיכער א קארעטע, א קארעטע
און א פלאצקארט אין א וואגאָן פון הארטן קלאס!
כײַז אַפּ אהין, ווו זון איז ניט אזוי פארעטעריש,
ווי מענטשן קענען זיך נאָך גליען אף א פליאזש!

באם ווייסן שוים פון שווארצן יאם אף בלאַנדע זאמדן,
ווו העלע זון איז אומדערבארעמדיק און מילד,
וועל איך מײַן העלע הויט אין קופער דאָרט פארוואנדלען
און בלוט און אָדערן צעטרייבן אין א שפיל...

א שליסל צו א טיר

גאסן פליסן מיר אנטקעגן,
היזער הויערן פאר מיר —
איך האָב שליסלען צוויי געקראָגן,
צו א טויער, צו א טיר.

ווילט זיך טומלען און בארימען
און דערציילן קליין און גרויס:
כ'האָב באקומען היינט א צימער
אין א שפּאַגל-נייעם הויז.

בין איך שיקער אָדער ניכטער
אָדער טרוים איך אפן וואָר?
איך האָב געכטן נאָך גענעכטיקט
אין א קאלטן קאַרידאָר.

און מיט הייסן ליב געווארעמט
דעם פארפראָרענעם צעמענט,
און צוקאַפנס — קישנס דארע —
צוויי פארהאַרעוועטע הענט.

לויף איך אומעט, ווי א זיגער,
גאס ארויס און גאס אריין, —

כ'בין א היגער, כ'בין א היגער,
שטאָט איז מיין, און אלץ איז מיין!

מעג שוין קנאקן בייזער ווינטער
און זיך רייסן פון דער הויט, —
ס'איז דאָס ערגסטע שוין אהינטער,
און פאָרויס איז בלויזע פרייד.

יאָג ניט, טראָג זיך ניט, קאַנדוקטאָר,
שטעל מיר אָפעט דיין טראמווי,
„בירגער ווירדיקע, וואָס קוקט איר?
מאכט אן ערטעלע מיר פריי!

רוקט זיך, האָט ניט קיין פאריבל,
ס'איז פון פאָרנט נאָך גערויס, —
בירגער ווירדיקע און ליבע,
לאַזט, איך פאָר צו זיך אהיים“.

גוט איז צו פארמאָגן, ברידער,
א באזונדערע קווארטיר,
מיט א טיש אף שרייבן לידער,
מיט א שליסל צו א טיר!

ליד פון שניטער

איבער פעלדער, איבער פעלדער די צעבליטע
גייען רייען שניטער, רייען, רייען שניטער.
פון די פעלדער, פון די פעלדער קלאָרע
מיר פירן ווייץ, מיר פירן קאַרן אף צעמאַלן.
מיר פירן ווייץ, מיר פירן קאַרן אף צעמאַלן
צו דעם גרויסן עלעוואטער, עלעוואטער
מיט א בונטן פאַנען-פלאטער, פאַנען-פלאטער...

* * *

צו אונדזערע פריינט
וועגן אונדזערע פריינט.

אונדזער לאנד האט זיך צעכוואליעט
מיט א מונטערן גערויש,
צו דעם יאמטעוו פון די וואלן
גרייט זיך פריילעך קליין און גרויס.

אין די שטעט, אין די קאלווירטן,
אפן שיף און אפן באן —
אונדזער פאלק וויילט שטאלץ און ווירדיק
זיינע בעסטע זין פון לאנד.

גוט איז היינט אין פרייד דערמאָנען,
ווי עס האָט געלעבט אמאָל
אין די יידישע קאָלאָניעס
אונדזער האָרעפּאשנע פּאָלק.

ס'איז די שיין געווען פארשטעלט אים.
ניט קיין פרייהייט, ניט קיין רעכט.
ס'האָט דער צאר אף אים געוועלטיקט,
ס'האָט דער פּאַרעץ אים פארקנעכט.

אַט דער פראנט אין ווייסן קיטעל —
פון דעם קאנט דער פאָפּעטשיטעל —
איז געזעסן פעסט און שטארק
דער קאַלאַניע אפן קארק.

ער פלעגט קומען ווי א כמארע
און געוועלטיקן ווי פארע,
און געוואָלט האָט ער, דער האר,
מע זאָל שטעקן אים אין יאד.

האַט ער זיך געהאט א טרופע —
זינע שולצן פלעגט ער רופן;
שטיל ארויסלאָזן א גזאר,
מע זאָל טראָגן אים כאבאר.

איז די ראטנמאכט געקומען,
פארן קיטל אים גענומען
און פארשלידערט מיט טראסק,
ווי דער שווארצער פעפער וואקסט.

באם אורידיניק בא דעם שיקער,
בא דעם בייון אונטערדריקער
האַט געפאָכעט נאַכאנאנד
די נאהניקע אין דער האנט.

ווי א שפיר-הונט א געניטער
פלעגט ער נישטערן און היטן,
בלויז קראמאַלע, בלויז א בונט
פלעגט זיך כאַלעמען דעם הונט.

ס'האַט פון אים דער אַרעמפויער
א פארפניניקטער געוויינט,

איז געקומען ראטנמאכט
און פון אים א טעל געמאכט.

פאר דעם שולץ — איר קוקט אים אָנעט —
האָט געציטערט די קאַלאָניע.
סיי אין גאס, אין פעלד, אין שול
איז דער שולץ געוועזן פול.

ער פלעגט פאָדאטן פארשרייבן
און פון שטאל די קו פארשרייבן,
ס'האָט דער שולץ זיך ניט געשמט
אָפשרייבן דאָס לעצטע העמד.

מיט א טומל, מיט געשריייען —
אומעטום געשפילט די דייע,
און געווען איז זיין בארוף:
דינען נאָר דעם באלעגוף.

דער באלעגוף דער עקספּלואטאטאָר
האָט דעם פויער אויסגעמאטערט:
פארן ליינען אים א פערד
פלעגט ער אָפנעמען זיין ערד.

צי מיט בייזן, צי מיט גוטן,
ער פלעגט אויסזויגן די בלוטן,
און דער אָרעמקייט גענויט
אף אים האָרעווען ביז טויט.

ס'האָט די קאַלעקטיוויזאציע
אים געערגזערט ביז צום פלאצן,
האָט ער אונדזער פי געטויט
און פון קאס געברענט דאָס ברויט.

נאָר ניט לאנג האָט ער געדויערט, —
פון קאַלווירט האָט אים דער פויער
ווי אַ בייזן וויסטן סאם
אפן מיסט ארויסגעראמט.

אפן מיסט איז ער געוואָרן
ווייך און גליטשיק ווי אַ וואַרעם,
מיט אַ מינע פון אַ פריינט
קריכט ער דיר אין האַרץ אַרײַן.

אַט־אַ איז ער, קוקט אים אָנעט,
אַף זײַן האַנדיקן פּאַנעם
הונדערט פאלשע הויטן;
היט אים — ניט געטרויט אים.

דאָס איז ער, דער ראָון דער היגער,
אפן קארק פלעגט ער אונדז ליגן,
פלעגט פארסאמען אונדז די לופט,
ווי דער שולץ און באלעגוף.

אומעטום געשפילט אַ ראַליע,
און אין אלץ פלעגט ער זיך מישן,
האָט געהאלטן מאַנאַפּאָליע
און פלעגט רייסן פעטע ביסנס.

גאָט געדינט ווי אַ פארמיטלער
און געפילט זיך גאַנץ געמיטלעך,
„פרום“ און „ערלעך“ ט'ער געלעבט —
פון טויט און לעבעדיק געשלעפט.

איצטער לעבן מיר אָן זיי שוין,
ווייל זיי זיינען אין מוזיי שוין.

ס'איז דאָס דאָרף געוואָרן פריי,
ווי געבוירן אפדאָסניי.

אויס כאלאָקמלעך און מעזשעס —
דאָס איז אלץ אמאָל געוועזן,
איצט איז אונדזער ערד געראם,
ברייט און ברעגלאָז, ווי דער יאם.

די קאָמביניען, ווי די שיפן,
שווימען אין דעם ווייץ דעם טיפן,
און די טראַקטאָרן נאָך זיי
אקערן צו דעם פארויי.

אין קאָלוירטן אף די פעלדער
אונדזער פאָלק עס ארבעט העלדיש,
ווייל אין גאָרן לאַנד די ערד
נאָר דעם פאָלק אליין געהערט.

מיר אליין די באלעבאטיס
וויילן אויסעט אין די ראטן
פון דעם פאָלק די בעסטע זין,
וועלכע האָבן דאָס פארדינט:

קאָמביניאַרן, טראַקטאָריסטן,
פראָפעסאָרן און ארטיסטן,
פון זאוואָד דעם בריגאדיר
און דעם רויטן קאָמאנדיר.

זיי, די בעסטע, מיר געטרויען
אונדזער לאַנד און אונדזער בויונג,
אונדזער רייכקייט, אונדזער זעט,
די קאָלוירטן און די שטעט.

1939

קאלווירטישע ווינטשעוואניעס

איך, קאלווירטניקעס געטרייע,
זאלט איר לעבן לאנגע יאר,
זאל אין שנייער אייך גיט סטייען
פארן קארן מער קיין ארט...

איר זאלט רייך זיין און פארמאגן
פעטע רינדער, פעטע שאף,
יעדער הינדל זאל אייך טראגן
פרישע אייער פערציק שאק;

מילך און האַניק זאל דאָ רינען
אַן אַ מאַס און אַן אַ ברעג,
יעדן יאָר זאלט איר פארדינען
הונדערט טויזנט ארבעטסטעג;

זאלן זיין די פעסער פולע
מיט א שפילנדיקן וויין,
אף יאמטוויים זאל מען הוליען —
טרינקען, וויפל ס'וועט אריין.

זאלן זיין די זין געזונטע
און געראַטן ווי די וועלט,

אף דער ארבעט ווייזן ווונדער
סיי אין שטאָט און סיי אין פעלד.

זאָלן זיין בא אײַך די טעכטער
אי געראָטן, אי אויך שייַן,
און כאַסאַנים קריגן רעכטע,
ווי זיי ווינטשן זיך אליין.

זאָל געראָטן זיין דער קאַרן,
און זאָל רײַך זיין דער קאַלווירט,
און אף סימכעס זאָל מען פאַרן,
און זיך פרייען אָן א שיר.

איר זאָלט אונדז נאָר ניט פאַרגעסן —
אפן מאַלצײַט רופט אונדז אויך.
מירן טרינקען, מירן עסן,
אז ס'וועט, ברידער, גיין א רויך!

обидѣ

•

פּאָנער־ישׂער סאַליוט

(פּון אַ פּאַעמט)

בא דעם ראַנד פּון יאם דעם שוואַרצן,
וּוּ עס ווּיגן זיך די כּוואַליעס
הינטער פעלדזן, וועלכע שטאַרצן,
זינקט אין גרינס א ווייסער פּאַלאַץ.
ארום פּאַלאַץ שטייען היטער —
שאַרף פּאַרשפּיצטע קיפּאַריסן,
שלאַנקע טאַפּאַלן צעבליטע
ציען זיך אין הייך פּאַריסן.
און אַף גריין־באַוונטע בייטן
בלזען בלומען, בונטע קווייטן,
הינטער מאַך־שטיינער פּאַרשטעלטע
זינגען קרענעצעס צעקוועלטע.
קוואַקען זשאַבעס טונקל־גרינע,
שפּילן גרילן, זשומען בינען.
און אין הייך פּון פּוּיגלען ווילדע
שטייט א פּריילעכער געפּילדער.
אין דעם פּאַלאַץ דעם גערוימען,
אין די קילע שטילע זאַלן —
ניט קייז בלייכע פּרינצן טרוימען.

ניט קיין ריטער־האַרנס פאלן.
 אין דעם פאלאץ דעם באזונטן
 רוען מונטערע, געזונטע
 הונדערט יאטן — פּיאָנערן
 פון סאַראטאָו און פון פערם,
 פון דער וואַלגע און פון טולע.
 פון פאַרבאַנד פון אלע ווינקלען
 יונגע שלאַגלער פון די שולן,
 יאטן קרעפטיקע און פלינקע,
 נייגעריקע אלץ צו וויסן,
 אלץ באנעמען און באגרייפן,
 און צו יעדער סאַד א שליסל
 זיך דערקלייבן מיטן שרייפל.
 הונדערט רירעוודיקע יאטן,
 שפורן־שפירער און יונגאַטשן,
 וועלכע ווייסן די באדייטונג
 פון דעם פויגל־פלי דעם ווייטן;
 וועלכע ווייסן אלע גאַנגען
 צו דער כּייע אין דער נאַרע,
 צו די נעסטן פון די שלאנגען,
 צו דעם גריבעלע פון וואַרעם;
 וועלכע זאַגן פאַר דעם וועטער
 לויטן שפּרינגען פונעם דרעסל,
 לויטן רוישן פון די בלעטער,
 לויטן טוי, וואָס אפן גרעזל, —
 הונדערט יאטן — פּיאָנערן,
 דרייסטע צוטראכטערס און מייסטערס,
 וועלכע קאַנען ווי געהעריק
 לויט דער טעכניקע דער נייסטער
 בויען כיטרע מאכערייקעס —
 לופט־פלאנערן, שווערע טאַנקעס,
 פון קאַנסערווין־בלעך און הייקעס.
 פון פאַנערן און פון פלאנקעס

גרינע אוואַראַפּאראטן
און טשיקאווע סטראטאָסטאטן.
אָף אַ רײס טאָן זיך און טויכן
אין די קילע שטילע הויכן,
אין דער בלויער סטראטאָספּערע,
צו די הויערנדע שטערן...

יעדן ליכטיקן באַגיינען
מיט די ערשטע קלאַרע שטראַלן
גייט אַרויס דער האָרן־שאלער
אפן זאַמל־פּלאַץ דעם גרינעם.
הויך און הילכיק און צעצויגן
פּאַלט און פּאַלט זײַן גרינגער האָרן;
— היי, וואַכט אָף, רײסט אָף די אויגן,
ס'איז אַ יונגער טאָג געבוירן!
קומט אין רינגען און אין רייען
מיטן יונגן טאָג זיך פּרייען.
קומט אַרויסעט אים באַגריסן
מיט זײַן ליבן העלן אָנקום
אָף די פעלדער אָף די פּרישע,
אָף די ווייך־געבעטע לאַנקעס. —
און אין רייען קומען אָנעט
אפן רוף פון גרינגן האָרן
פּערצן רינגען — פיר קאַלאַנעס —
מיט די רינג־פירער פון פּאַרנט.
שטייען זיי, די פּיאַנערן,
אין די רייען, אין די רינגען,
קלערן פּיערלעך און ערנסט.
וואָס וועט אונדז דער טאָג הינט ברענגען?..
פּלוצלינג רײסט זיך אָף דער לאַגער
פון דער שטילקייט דער פּאַרטראַכטער:
— פּיאַנערן, אפן פּלאַג־הויב!
— צום סאַליוט זיך שטעלן! אַכטונג!

און דער האָרן הייבט דעם רוקן,
און דער פויק נעמט שיטן שרויטן,
און אין הויכן פליט ארומעט
אפן בלאַק דער פלאג דער רויטער.
און די הונדערט פּיאָנערן
אין די רינגען און קאַלאָנעס
סאליטירן ווי געהעריק:
אַט דעם טאַג, וואָס קומט איצט אָנעט,
און דעם הימל, און די וואַלקנס,
און דער ערד דער ווייך־באגרינטער,
און דעם יאם, וואָס ליגט צעקאַלטנט,
און די ווייכע לינדע ווינטן,
און דעם פישער, וועלכער רודערט
נאָך זײַן נעץ, וואָס פון באנאכט ליגט;
און דעם יאמער, וועלכער רוט דאָרט
נאָך דער שטאַרעמדיקער וואכטע,
און דעם היטער פון באשטאנעס
אין דער קאַלעקטיווער ווירטשאפט,
און די בערגיקע טשאבאנעס,
וועלכע פאשען די קאַלוירטשאפט;
דעם געניטן טראקטאָריסט,
און אפן בריקל דעם קאַמביינער,
און דעם וויינער, וואָס פארמישט
אין קילן קעלטער יונגע וויינען;
און דעם אַנלאַדער אין האפן
בא דער שיף, וואָס איז דערשינען,
און די ארבעטער, וואָס שאפן
אין זאוואַדן בא מאשינען;
אין דער לופט דעם רויטן פליער,
און די ארץ־גרעבער אין שאכטעס,
אף דער וואך דעם רויטארמייער,
בא דער גרענעץ וואָס גיט אכטונג;
און דעם שנעל־צוג, וואָס פארשווינדט דאָרט

אין טונעל, אין פעלדז אין הארטן;
און דעם פאַרשער, וועלכער ווינטערט
אין דער בלוי־פארטראכטער ארקטיק, —
אלעמען באגריסט דער לאגער
אינעם פניערלעכן פלאג־הויב,
מיטן שאלגדיקן האַרן,
מיטן פלאג, וואָס פאַכט פון אויבן.
— א גוט־מאַרגן! א גוט־מאַרגן!
ס'האַט דער טאַג זיך אָנגעהויבן.

בויע

ווי אליאנעס מאן געווען איז אפן בויע דער געזינטסטער, האָט אן עקסעלע א יונגער אָפגעשטויסן אים די לונגען, ליגט ער איצטער א געליימטער אין א ווינקל אין דער פינצטער, ווילן הענטעלעך ניט רירן זיך, און פיסעלעך ניט אומגיין.

האָט די ערשטע צייט אליאנע איבער אים אזוי געוואָיעט, און געהאלדוט אים און געווארעמט, און געקושט די קאלטע גלידער. נאָר דער מאן איז אלץ געלעגן ניט באוועגלעך, ווי א מויער, ביז דערעסן איז אליאנען און געוואָרן איז דערווידער.

האָט זי גלייך, ווי א סאָלדאטקע, זיך פארדרייט און זיך פארהוילעט מיט די שלעגער מיט די יונגע, אירע לאנדסלייט די ריאזאנער. ס'איז אליאנע נאָך א יונגע, און א גלאטע, און א פולע, און די בעסטע פון די וויבער אין דער זיבעטער קאזארמע.

ווי מע האָט באקומען סכירעס אין פארכאסמעטע קאָנווערטן, אין פאפירענע טשערוואַנצעס און אין קלינגענדיקן זילבער, איז ארויסגעגאן צום טויערל אליאנע זיך דערווארטן און באגעגענען די שלעגער, אירע פריינטעלעך די מילדע.

זיינען פריינטעלעך געקומען אין א טומליקער בראיע און מיט טולער באלאליקעס און מיט גלאנציקע טאליאנקעס

און אין פעלצעלעך געפארבטע, אין געזייערטע און נייע
און אין יענערשע שטיוואלעס, אין געשמידטע און אין לאנגע.

וואסקע-פליאס, דער ווערטל-שיטער און דער פירער פון דער בראיע,
איז געגאנגען פון די ערשטע מיט א לידל א פארשניטע,
און נאך אים — די יונגע שלעגער און מיט שיקערע געשרייען
און מיט לידעלעך מיט דאָרפישע, געמונטערטע און ברייטע.

הוליע, הוליע, הוליע, הוליע,
ס'איז נאָך געלט פאראן אפולע,
ס'איז אפולע געלט פאראנען
בא די לוסטיקע ריאזאנער,

און אין קרעמעלעך בא קרעמער
סאמאהאנע פולע עמער,
פולע עמער סאמאהאנע,
קום און נעם און גיס זיך אָנעט.

ווער צעטראָגן, פערד-און-וואָגן,
מיט די רעדעלעך צוזאמען,
מירן ווייניט-איז דעריאָגן,
מירן ווייניט-איז דערשפאנען!

מירן ווייניט-איז דערשפאנען
אף א פאָר אערפלאנען,
און אין ערגעץ ניט פארפעלן,
און אין ערגעץ ניט פארזאמען.

הוליע, הוליע, הוליע, הוליע,
און צעקלינג אף אלע וועגן —
מע זאָל הערן אזש אין טולע,
ווי עס הוליענען די שלעגער.

הוליע היינט און הוליע מאָרגן
און אף גרייטן און אף באַרגן,
הוליע, אלע זאָלן הערן,
מירן אַרעמער ניט ווערן!

היי, מיטני, מיטני, מיטיוכע!
נעם צעפיר מיט וויינין די יוכע,
וועסטו לוסטיקייט דערשפירן
אין דיין ברוסט, אין די געהירן.

מוידן, מיידלעך — אהערצו!
פוצט זיך אויס אין סאראפאנעס,
לויפט בארוקן די הערצער
מיט די יינגלעך ריאזאנער.

האַבן נייגעריקע ווייבער פון דער זיבעטער קאזארמע
גיכער אופגעפראלט די פענצטער און פארבויגן זיך אין דרויסן.
און מיט אייגעלעך מיט פייכטע זיך פארקוקט אף די ריאזאנער
און פאָרויסגעזאָגט, או טרעפן וועט אן אומגליק היינט א גרויסער,

וועט אן אומגליק היינט א גרויסער מיט אליאָנען דער הולטיקע.
וואָס האָט ווי א צויג א יונגע זיך פארדרייט מיט אלע כלאָפּעס
און האָט אופגעהערט צו קוקן און האָט אופגעהערט צו דינגען
וועגן מאן אירן דעם קראנקן און דעם אומגליקלעכן סטיאַפּען.

נאָר אף גאנעקל געשטאנען איז א לוסטיקע אליאָנע
און די הענטעלעך פארלייגטע אף די וויגנדיקע ברוסטן,
און א ראָזע און א שטייפּע, ווי אן עפל אן אנטאָנער,
און א יונגע, א צעבליטע, און מיט אלעמען געגריסט זיך:

— ברויט און זאלץ און פארגעניגן אייך, געערטע מיינע
לאנדסלייט, —

האָט זי גאסטפריינטלעך און הארציק אירע פריינטעלעך באגעגנט.
און מיט זינגענדיקע גלידער און מיט אויגן פייכט־צעגלאנצטע
זיי פארפירט צו זיך אין צימער, אירע פריינטעלעך די שלעגער.

און אין צימער איז געלעגן א פארוקטער אין א ווינקל,
מיט א פאָרהענגל פארצויגן אונטער פינצטערע איקאָנעס,
א געליימטער און א שטילער, און אין טונקלקייט פארזונקען,
דער, פאר וועמען ס'האָט געציטערט נאָך ניט לאנג אזוי אליאַנע.

האָט מען טיש און בענק צענומען און פארטראָגן אפן בוידעם.
און די הילצערנע די דילן זיינען זויבערע און גלאנצן,
האָט געשיקט אליאַנע רופן נאָך די כאווערטעס די מידן,
זאָלן קומען אין קאזארמע אף א טרינקעלע, אף טאנצן.

זיינען מיידעלעך געפלוויגן, ווי די באבעלעך אף פֿייער,
און אין גריזעלעך פארגריזולט און באהאנגענע מיט סטענגעס,
און אין בונטע סאראפאנעס און אין שיכעלעך אין נייע
צו דער לוסטיקער אליאַנען אף א טענצעלע פארברענגען.

האָבן טולער באלאליקעס מיט א זילבערן געמורמל
זיך צעשאַטן אינדערלופטן, ווי מיט קניקעלעך קארעלן,
און פון שניידיקע טאליאנקעס האָט פארציטערט דער ארומעס,
גלייך כאזיירים וואָלט מען לעבעדיקע אויסטאָן פון די פעלן.

איז ארויס אין קרייז אליאַנע מיט א טיכעלע פארהויבן,
און פארשוומען אין א דריידעלע א דאַרפישן א ווילן,
אזש גערויכערט האָבן דילן מיט א רויך פון גרויע שטויבן
און גענעפלט ביזן באלקן מיט געדיכטע רונדע זיילן.

איז אנטקעגן איר ארויסעט וואסקע־פליאס דער ווערטל־שיטער
און פארבויגן מיט א טאנץ און מיט א קונציקן א צווייץ
און א כאפ געטאָן אליאַנען אין די הענט אין די געניטע
און פארדרייט איר און פארטראָגן, און געדריקט זיך צו איר בוזעם.

האַבן אופגעבליט די בלוטן בא די יונגען, בא די מוידן,
און די גליענדיקע גלידער די פארהאַרעוועטע, שטארקע,
ווי א שיף אין ראָד פון וואלן האָט דער צימער זיך צעהוידעט
און פארדרייט זיך פארשיקערטער פון ווייזן און פון מאכאַרקע.

און אין טאנצנדיקן וויכער האָט זיך אומבאמערקט פאריסן
אינעם ווינקעלע דער פאַרהאנג, ווו עס ליגט דער קראנקער סטיאַפע,
האָט זיך אויסגעדוכט אליאַנען, האָט אליאַנען זיך באוויזן,
ווי דער מאן אירער וואָלט פלוצלינג פון זיין בעטעלע אראָפּעט.

איז דער אָונט אף א וויילע א פארלאָשענער געוואָרן,
און אין אַפּגרונטן פארזונקען איז דער צימער מיט דער בראיע,
און פארשטאַרבן איז אליאַנע בא איר מילדן אין די אַרעמס,
און א פאַרגעפיל א שלעכטער האָט אין הארצן זיך פארטייעט.

האָט איר וואסקע-פליאס מיט ווערטער און מיט צערטלעכקייט
פאַרמונטערט.
און מיט לידעלעך צעשטרייט איר און מיט פריילעכקייט געזיכערט.
און ווי גאַרנישט וואָלט געוועזן, האָט זי ווידער א געזונטע
זיך פארוואָרפן אין א דריידעלע א רוסישן א גיכן.

„עך, צעברעכט מיר מיינע דילן,
דאַמאָוויקעס און פארכאפטע,
אין קאַמארינער קאדרילן
רייסט אף שטריקעלעך די לאפטיעס!

שלאנגען, גלאנציקע טאליאנקעס,
זויגט די הערצער בא ריאזאנער
און צעוויגט אונדזער היליאנקע
מיט א סאַרמאָווער סטראדאניע!

עך, סאמארע, פאַמפע-וואסער,
ברייט צעגיסט זיך אונדזער וואָלגע.

מאכט א ווארע אין די גאסן,
ס'גייען רייען רויטע פאלקן.

ס'גייען רייען רויטע פאלקן
אף קאזאן און אף סאראטאָוו.
ס'איז אמאָל געווען מיקאָלקע,
איצטער זינגען שוין די ראטן!

מאמע, מאמעלע, איך פריי,
לויף און קויף א רויטע טיכל
און א מאן א רויטארמייער,
וואָס קען לייענען א ביכל.

וואָס קען לייענען א ביכל
און קען ריטן אף א טאנקע, —
מיט אזא צו לעבן איז זיכער
און מאכט רייכער די געדאנקען.

זינגען טיש און בענק פון בוידעם אפצוריק אראָפגעשלעפטע,
און באלאָדענע מיט פענכערס קלאָרן וויין פון ריינעם קאַרן,
און מיט עסנווארגן הייסע אין די רויכערדיקע טעפלעך,
און מיט פליישן, און מיט פרוכטן זיס און זויער און געפראָרן.

און מיט זעמעלעך, געבעקסן אלערלייקע פארגרייטע
און אף זון־אייל און אף פוטער און געפילט מיט לונגראָן־לעבער,
און מיט אָפּגעזיטן האַניק אף א האַפן א געבראיטער,
און מיט קנאַבלדיקן גליווער און מיט צינגעלעך פון קעלבער.

און א לוסטיקע אליאַנע האָט די פריינטעלעך געמונטערט,
און אין גלעזער וויין געגאַסן, און אין טעלערלעך געקלונגען:
— צו געזונט און צו געזונט אייך, עסט און טרינקט און לענט אייך
— אונטער, —

און צו יעדערן געשמייכלט, און צו יעדערן געוונקען...

און אליין האָט זי א ריס געטאָן דאָס פאָרהענגל דאָס גראָע
און ארויסגעשלעפט אינמיטן אָף זיין בעטעלע איר סטיאַפּען
און א גרויזאמע א צארטע אים מיט קאָרן־וויין געפאַיעט
און מיט עסנווארגן שווערע אים געפלינקט און געשטאַפט אים.

און דערנאָך האָט זי א שלעכטע און מיט אופגעגרינטע אויגן
זיך אוועקגעזעצט צוקאַפּנס און גענומען אים באשווערן,
מיט א שטילינקן געמורמל זיך געוויגט און זיך געבוּיגן,
און פארשפונען אים מיט ווערטער מיט גיפטיקע און שווערע:

— טרינק פאר מיר און פאר מיין יוגנט, פאר מיין נאָענטער
באפרייונג.

טרינק פאר די, וואָס בלייבן לעבן, טרינק פאר אונדזער גאנצער
בראיע.

טרינק פאר זיך און פאר דיין אומקום אָף פארשווינדן און ניט ווערן,
טרינק פאר וואסקע־פליאס מיין מילדן, ער זאָל אייביק מיר געהערן.

— אָט אזוי, אזוי, אליאַנע! — האָבן פריינטעלעך געשרייען
און מיט שיקערן געלעכטער אין צימערל געהוידעט. —
זאָל ער, עך, מיט אונדז געניסן, זאָל ער, עך, מיט אונדז זיך פרייען,
ווי א כאווער פונעם צעך און ווי אן אייגענער א ברודער.

האָבן טרערן זיך געקליקלט פון די אויגן בא סטעפאנען
אָף זיין גלייכגילטיקער צורע, אָף דער באָרד און אפן קישן,
און דערפילט האָט ער זיין אומקום און דעם וויסטן סאָף פארשטאנען,
און פארוואָלט האָט זיך אים לעבן און דערצייען נאָך א ביסל.

ניט דערלאָזן, זיין אליאַנע זאָל אין פרעמדע הענט אוועקגיין,
מיט א לוסטיקן געמיט, ווי בא א פריי געלאָזטן פויגל,
נאָר געליימטע גלידער זיינע זיינען אינזערנע געלעגן,
ניט באוועגלעכע און פרעמדע ניט צו רירן, ניט צו בויען.

איז ער שטום אזוי און איינזאם, ווי אין יאם א שטילער אינדזל, אף זיך בעטעלע געלעגן ניט באוועגלעך, ווי א סקאלע, און ארום האָט אלץ גערודערט מיט אן אופגעשויםטן אומזין און פארכלינעט זינע טונקעלע געדאנקען ווי מיט כוואליעס.

האָבן ווייכהארציקע ווייבער זיך דערבארעמט אף סטעפאנען, וואָס געווען איז אפן בוינע פון די פויערים דער בעסטער, איצט — א הילפלאָזער, א שוואכער, פון א קרענק אזא פארפייניקט און פון אלעמען פארלאָזן, און פון אלעמען פארגעסן.

זיך דערבארעמט אף סטעפאנען האָבן ווייכהארציקע ווייבער און אוועקגעאנגען רופן זינע פריינט אף דער הוליאנקע, זינע נאָענטע און טרייע, זינע וויאטקער אַקסנטרייבער — זאָלן זיי נעקאָמע נעמען פון דער אומטרייער אליאנקען,

וועלכע האָט פון גאָט און לייטן און פון רעכטגלויביקע קריסטן זיך פארדרייט צום שווארצן קויעך און אף אייביק זיך פארדונגען מיטן לייב און מיטן לעבן, מיטן ווייבערשן געוויסן — ווען די צויג, זי זאָל ניט וועלן, וועט דער הונט אף איר ניט שפרינגען.

זיינען פויערים געקומען פון דער מארינער ראָגאטקע. שווערע, לאנגזאמע, בארעכטע, נאָר זיכערע און שטרענגע, ברייטע, בערדיקע און פעסטע, רונדגעשאַרענע, געהאקטע, און באוואָפנטע מיט דעמבענע מיט סוקעוואטע דרענגלעך.

זיינען זיי געקומען נעמען א נעקאָמע פאר סטעפאנען, וועלכער איז פון אלע יאָרן זייער פריינט געווען דער בעסטער, און איז אלעמאָל א טרייער פאר די זייניקע געשטאנען — אף דער ארבעט און אין טרינקען, אין געשלעגן אף די פויסטן.

איז מען לאנג אזוי געשטאנען בא אליאנען אונטער פענצטער, אומגעלומפערטע, געזונטע, גרויזאם, גוטמוטיק, ווי קינדער,

און מיט זיי — דער וויאטקער גיבער, סטיאָפּעס פּריינט דער
אַקסנשינדער,
דער געשטופלטער אנדריושע, אין ארטעל בא זיי דער עלטסטער.

— ברידער, אלטגלויביקע קריסטן, צי איז רעכט אונדזער
באשטימונג? —

האַט געשטופלטער אנדריושע זיך געווענדעט מיט א רעדע.
— רעכט איז, רעכט אונדזער באשטימונג! — האָבן פויערים
געטומלט.

און מיט ברייטע בערד געטרייסלט און מיט דרענגעלעך גערעדערט.
איז אנדריושע פון די ערשטע אפן שוועל ארופגעטראָטן
און פון שעפסן־פעלץ דאָס היטל פונעם קאַפּ אראָפּגעריסן,
און פארבויגן זיך אין גארטל, מיט א קרייץ זיין ברוסט באשאַטן.
און א רוף געטאָן אליאַנען מיט א שמייכלע פארביסן:

— ווירטן הארציקע, ווו ביסטו?
נעם אוף אַרנטלעכע קריסטן.
אָדער זעסטו ניט, עס ווארטן
געסט געקליבענע געגארטע?

נעם אונדז אופעט, נעם אונדז אופעט,
ווי עס פירט זיך פון פארציטנס.
אָדער זיינען מיר דיר פרעמדע,
אָדער שעמסטו זיך פאר לייטן?

איז ארויס פון קרייז אליאַנע מיט פארלייגטע הענט אף בריסטן
און פארנייגט זיך פאר אנדריושען, ווי דער שטייגער איז, באגריסט
אים.

און אז אלע זאָלן הערן, האָט זי רויק און מיט ווערדע
אים א ניכטערע געענטפערט, און אים אָפּגעקילט מיט ווערטער:

— אויב ווי פריינט זייט איר געקומען, וועט אונדז ענגער דאָ ניט
ווערן,
ברויט און זאלץ און פארגעניגן, און א באנק אונטער איקאָנעס,
אויב ווי פריינט זייט איר געקומען און מיין פריילעכקייט צעשטערן—
וועט עס גרינג אייך ניט אריבער, ווי מיין נאָמען איז אליאָנע!

— מירן ברויט דינעם ניט עסן,
און דיין ווייץ איז אונדז דערווידער,
ניט צו דיר איז מען געקומען,
פון דיין פריילעכקייט געניסן.

נאָר געוואָר ווערן סטעפאָנען,
אונדזער פריינט און אונדזער ברודער,
וועמעס לעבן דו האָסט פאָרומערט,
וועמעס האַרץ דו האָסט צעריסן. —

איר געענטפערט האָט אנדרישע
און א טראָט געטאָן צו סטיאָפּען,
צו זיין בעטעלע דערנענטערט
און פארבויגן זיך אין גארטל.

און צורעכט געמאכט זיין קישן
און פארהויבן זיין צוקאָפּנס.
און געקוקט אָף אים אָן ווערטער
מיט א בליק אזא פארשטארטן.

האָט א שטילקייט אפן צימער זיך צעלייגט מיט שווערע כמארעס
און פארשלאָסן מיט א שטומעניש בא אלעמען די מזלער.
אזש דעהערט האָט מען, ווי סטיאָפּע — א פארצערטער און א
דארער,

האָט מיט פוסטער ברוסט געאַטעמט אזוי זעגעדיק און אייליק.

נאָר די איינציקע אליאָנע האָט די שטילקייט אופגעריסן
מיט א קעלעכל א שאַרפן, און מיט ווערטלעך געשליפן.

און מיט שפאטישן געלעכטער זיך געווענדט צו אנדריישען,
וועמעס אויגן זיינען מערדעריש מיט בלוט אזוי פארלאָפן:

— וואָס זשע שטייסטו, ווי אן אידאָל, ביסט צו סטיאַפּען דאָך
געקומען?

ווי א פריינט און ווי א ברודער, הייב אים און נעם ארומעט,
און ווי אלטגלויביקע קריסטן, אין די בערד מיט אים צעקוש זיך,
עפשער וועט אים ווערן גרינגער, עפשער וועט ער קומען צוזיך?

נעם דערווארעם זיינע גלידער
און מיט צערטלעכקייט צעמונטער,
עפשער וועט ער אופשטיין ווידער
א דערפרישטער, א געזונטער.

וועט דיין נאָמען אף דער גאנצענער גובערניע זיך צעקלינגען,
און פון גאנצער ראסייע וועט מען קאליקעס דיר ברענגען.

וועט מען קאליקעס דיר ברענגען, צו די פיסעלעך דיר פאלן,
און זיך בעטן מיט ראכמאַנעס: אָ, דו הייליקער אנדריישע!
נא דיר גאַלד, און נא דיר זילבער, און טשערוואַנצעס אימפעריאלן,
גיב א היילונג פאר די גלידער, פארן קערפער א דערפרישונג.

וואָס זשע שטייסטו, ווי אן אידאָל, ביסט צו סטיאַפּען דאָך געקומען,
ווי א פריינט און ווי א ברודער, הייב אים און נעם ארומעט
און אין באַרד מיט אים צעקוש זיך, ווי עס פירט זיך פון פארציטינס,
אָדער איז ער דיר א פרעמדער, אָדער שעמסטו זיך פאר לייטן?

האָט די בראיע זיך צעהירזשעט, ווי די פערד, מיט א געלעכטער:
— היי, געשטופלטער אנדריישע, ס'איז אליאַנע א גערעכטע,
בלויב שוין בעסער אפן בוינע, ווי געווען, אן אַקסנשינדער,
וועסט מערער געלט פארדינען, ווי פאר הייליקייט און ווונדער.

האָט זיי אויסגעהערט אנדרוישע מיט פאראכטונג אף די ליפן,
און אין הארצן האָט א צאָרן זיך צעקוואַלן ווי פון בראַנפן,
און א גיפט האָט זיך אין אַדערדיקע הענט בא אים פארקליבן,
און פארבויגן זיינע פינגער און פארצויגן זיי אין קראמפן.

איז ער צוגעגאָן צום פענצטערל, די פליגעלעך פאריסן,
מיט א פיף ארויסגעשניטן אין דער ווייטער נאכט ארומעט:
— היי, אהער, אהער אף גיכער! — האָט ער הילציק מיט זיין שטימע
אין די פויערים געשלידערט און גערופן זיי אין צימער.

האָט די זיבעטע קאזארמע אלע טירעלעך געעפנט,
און אף שוועלן זינען ווייבער מיט א בייזער פרייד געשטאנען,
און צופרידענע געטיינעט, אז דער אומגליק וועט שוין טרעפן
מיט דער לוסטיקער אליאַנע פארן מאן אירן סטעפאנען.

אז זי קען שוין ניט דערליידן, ביז דער טויט וועט אים באפרייען,
וואָס זי האָט מיט הינט אזעלכע אופגעשמעקט זיך א פארשלעפטע.
וועט עס גרינג איר ניט אריבער, וועט עס גרינג זיך ניט פארדייען
אַט די נעכטעלעך הוליאַנקעס אין צעלאַזטקייט פארלעבטע!

אז ניטאָ אף איר א ציילעם און קיין ווייבערשער געוויסן
און ניטאָ, ווער זאָל דערהאלטן איר סטעפאנען בא די קרעפטן,
און דער טויט, אז ער וועט קומען, ווער וועט אים די אויגן שליסן,
און די הענטעלעך די קאליע אים צו לעצטן מאָל באהעפטן?

איז דער צימער פול געוואָרן מיט א טומל, און מיט פרישקייט,
און מיט פעך־גערוד פון שטיוול, און מיט ווינטערדיקן דרויסן,
און מיט אופגעויערטע זידלווערטער שאַרף אזוי און מיסטיק,
און מיט פויערישן אַטעם און מיט זייערקייט פון שווייסן.

ווי אן אופגעשויםטער צופלוס האָט די פויערישע מענגע
אַנגערוקט זיך אף דער בראיע און פארשפארט זי און פאריגלט:

— שלאָג זיי, שלאָג זיי און צעטראָג זיי,
צייל די ריפּן, ברעך די קאַרקן, —
האַבן בערדיקע געשרייען:
— האַרגע, האַרגע, האַרגע, האַרגע!

האַט אַ ווונק געטאַן אליאַנע
צו די יינגעלעך ריאזאנער,
האַבן יינגעלעך ריאזאנער
אפן ווונק איר באלד פארשטאנען.

און פארוקט די הענט אין שטיוול
און אין פלידערן, אין גארטלען,
וואו גערוט האָבן די שעכט־מעסערס
אין שיידעלעך אין הארטע.

האַט אַ קעלט פון בלויע מעסערס אלץ און אלעמען געניכטערט,
און אַ זיכערע אליאַנע איז ארויסגעגאָן אינמיטן:
— היי, גענוג אייך שוין צו שפילן זיך ווי יינגעלעך אין ריכטער,
ס'וועט די שפיל זיך ניט פארענדיקן פאר אייך אויף צום גוטן.

אַט איז ווייך, און אַט פארבייסונג,
טרינקט מיט מיר, און מיט די שלעגער,
ווער עס וויל מיט אונדז צערייסן, —
מיט אַ טישטעכל דער וועג אים!

אַט איז ווייך און אַט פארבייסונג,
ס'וועט פאר קיינעם דאָ ניט פעלן,
ווער עס וויל מיט אונדז צערייסן —
אַט איז גאַט, און אַט די שוועל איז!

ווייל מיין הויז, זי איז מיין פעסטונג,
און באַ זיך בין איך די ווירטן.

און א צייט איז איצט א נייע,
און פאר וויבער א דערווארטע!

הוליעט, הוליעט, מיינע שוועסטער,
היינט איז קיין זאך ניט פארווערט אונדו,
קלייבט זיך אויסעט פון דער בראיע
יעדע איינע איר געגארטן.

וואסקע-פליאס, מיין הארצן-פרעסער
און מיין קלאר-אויגיקער אדלער,
איך בין היינט מיט הייסער יוגנט
און מיט ליבע אַנגעלאָדן!

געם פארצערטל מיך אף טויט
אין דינע פייניקנדע גלידער.
אף צעפיקעניש די וויאטקער
און דער גאנצער וועלט דערווידער!

(ס אָ 9 פּוּנעם ערשטן טייטל)

זיאמעלע מאטראָס

זיאמעלע א פעטער האָט,
דינט ער אין דעם רויטן פלאָט
אף א שיף א גרויסער,
אף א רויטן קרייסער.

קומט צו גיין דער פעטער אָפט
און דערציילט אים אַן א סאָף
וועגן יאם דעם טיפן,
וועגן גרויסע שיפן.

ער דערציילט ביז שפעטער נאכט,
ווי מע פירט אין יאם א שלאכט,
ער דערציילט אים, זיאמען,
וועגן רויטע יאמער:

אלע יונגען איין־אין־אין,
הארטע מוסקולן ווי שטיין,
מונטערע און שטארקע,
מיט געזונטע קארקן.

און זיי שווימען נאָכאנאנד,
און באהיטן אונדזער לאנד,

זיכערע און דרייסטע
אף די רויטע קרייסערס.

נאך דערציילט דער פעטער אים,
ווי מאטראָסן קלעטערן
פלינק אזוי און האסטיק
אף די הויכע מאסטן.

פון די מאסטן זעט מען ווייט,
אלץ באמערקט מען צו דער צייט.
נעמט דער פיינט זיך רוקן —
גיט מען פיינ אין שנוק אים.

האַט זיך זיאמעלע פארטראכט:
סארא ווונדער, סארא פראכט!
און באשלאָסן האָט ער
זיין א רויטער פלאַטער.

און ער זאָגט צום פעטער קלאָר:
— מיר איז דאָך שוין זיבן יאָר,
וואָס וועל איך דאָ ווארטן
בא דער מאמעס פארטעך?

פאק מיר גיך די זאכן איין,
כ'וויל א רויטער פלאַטער זיין.
כ'וויל מיט דיר צוואמען
שווימען אף די יאמען.

זאָגט דער פעטער אים: — פאראן!
דאָס איז ניט קיין שלעכטער פלאן,
כ'וועל דיר שטעלן, ברודער,
אפן שיף באם רודער.

נאָר דערוויילע, ליבער פריינט,
דעק זיך צו און שלאָף איצט איין.
ווי עס וועט נאָר קלאָרן,
נעמען מיר און פאָרן.

האַט זיך זיאמעלע דערפרייט,
אין דער קאַלדרע זיך פארדרייט.
זיך פארשטעקט אין קישן
אין א שלאָף א זיסן.

זעט ער, זיאמע, פון דיוואן
פליט אראָפּ זיין 'עראָפלאן,
שטעלט זיך אָפּ א רעגע
פונקט בא זיין געלעגער.

האַט ער, זיאמע, ניט געטראכט,
די קאבינע אופגעמאכט,
אין קאבינע, זעט ער,
דאָרטן זיצט דער פעטער.

רעדט ער, זיאמע, ניט קיין וואָרט,
ער שליסט איין דאָרט דעם מאַטאָר,
און עס הייבט אָן שנעלער
רוישן דער פראָפעלער.

און די מאמע בא דער זייט
פאָכט צו זיאמעלען און שרייט:
— שווים איבער די יאמען,
ניט פארגעס די מאמע.

פאָר, מיין זונעלע, מיט גליק,
קום געזונטערהייט צוריק,

נאלסט אין יאם זיך היטן
פאר די גרויסע קיטן.

הייבט זיך אוף דער 'עראָפלאַן
און ער פליט איבערן לאַנד,
איבער בערג און טייכן,
איבער פעלדער רייכע.

אינעם פרייען ברייטן סטעפ
שווימען נייגעבויטע שטעט,
אין די טאלן שלענגלען
באנען שמאלע סטענגעס.

פלוצלינג שרייט דער פעטער: — סטאַפ!
לאָז זיך, פריינט מיינער, אראָפ,
הערסט דעם יאם דאָרט ברומען?
מיר זיינען געקומען!

האַט זיך זיאמעלע דערפרייט,
ס'ליגט דער יאם פאר אים צעשפרייט —
ברייט און אומגעהויער,
און אזא מין בלויער.

ווייסע רוישנדיקע וואלן
וואקסן אויסעט און צעפאלן,
און מיט טויזנט זונען
איז דער יאם פארשפונען.

אין די הייכן אין די פרייע
מעוועס טויכן זיך און שרייען,
אין די גרינע טיפן
די דעלפינען שטיפן.

שטייט ער, זיאמעלע, און גאפט:
„מאמע מינע, מאמע,
סארא שיינקייט, סארא קראפט
אַט דער בלויער יאם איז!“

— פעטער, כ'האַב שוין נישט קיין צייט. —
הייבט אָן זיאמע טינען. —
ווייז מיר גלייך, אין וועלכער זייט
שטייט דער קרייסער דינער.

ענטפערט אים דער פעטער אָפּ:
— א געזונט דיר אין דיין קאַפּ!
אויב דו וועסט זיך איילן,
וועסטו זיך צעביילן.

פלוצלינג שווימט ארויס א קאטיער,
אפן נאָז א פלאג עס פלאטערט,
פון די מעסער־שרויפן
כוואליעס זיך צעלויפן.

אפן קאטיער בא דעם רודער
שטייט א יאט — א גוטער ברודער.
פון זיין היטל הענגען
צוויי מאטראַסן־סטענגעס.

שרייט צו אים דער פעטער: — סטאַפּ!
און דער קאטיער שטעלט זיך אָפּ.
שפרינגט ארויס פון קאטיער מונטער
א רויטפלאַטער א געזונטער.

לויפט ער צו צום פעטער שנעל,
גיט זיך בראוו לעם אים א שטעל.

גיט א הייב די האנט צום היטל,
ווי א פלאַטמאן א געניטער.

און ער גיט א ראפארטיר:
— געערטער כאווער קאמאנדיר,
מעלדן אייך איך האב די ערע,
כ'בין פון קרייסער „קאמינטערן“.

מיר האָט מען געהייסן גלייך
אָפּפירן צום קרייסער אייך! —
גיט דער פעטער אים די האנט,
זאָגט צום פלאַטמאן: — זייט באקאנט!
דאָס איז מיין פלעמעניק זיאמע,
ער וויל אויכעט זיין א יאמער. —

קוקט ער, זיאמעלע, און קוועלט:
„סארא גיבער, סארא העלדו!“
שטרעקט ער אויסעט אים די האנט:
לאַמיר, ברודער, זיין באקאנט.

שרייט דער פלאַטמאן אויס: — פאראן!
נא דיר, ברודערקע, מיין האנט,
מירן, ברודער זיאמע,
שטענדיק זיין צוזאמען.

זעצט זיך זיאמעלע אריין
מיטן פעטער, מיט זיין פריינט
אין דעם שנעלן קאטיער
לעם דעם פלאג, וואָס פלאטערט.

טוט א טראסקע דער מאַטאַר,
רייסט מען האסטיק זיך פון אַרט.

אזש דער ברעג אהינטער
וונדערלעך פארשווינדט ער.

פלוצלינג איז א ווינט פון צאָפן
אפן קאטיער אָנגעלאָפן,
טוט דער ווינט א וואַיע
אפן יאם דעם בלויען.

טוט דער יאם זיך א צעשטורעם,
וואקסן וואסער־בערג ווי טורעמס,
און די כוואליעס ווערן,
ווי די ווייסע בערן.

הייבט דעם קאטיער אָן צו ווארפן
אף די וואסער־בערג די שארפע,
שלידערט אים אָן ענדע,
ווי א דינעם שפענדל.

שרייט צו זיאמעלען דער פעטער:
— ווי געפעלט דיר, סארא וועטער,
ס'זינען אונדז באפאלן אלע דרייצן באלן!

ענטפערט זיאמע: — דרייצן באלן?
זאָלן דרייסיק אונדז באפאלן!
כ'בין א רויטער פלאטער,
כ'הער זיי ווי דעם קאטער!

מעג זיין דאָרט דער ווינט דער גרעסטער,
איך וועל זיך מיט אים פארמעסטן!
זאָל דער ווינט ניט מיינען,
אז כ'וועל זיך צעוויינען!

שרייט דער פעטער: — ביסט א יאט,
כ/האָב קיין טאַעס ניט געהאט.
דו וועסט, ברודער זיאמע,
זיין א גוטער יאמער.

שרייט דער כאווער בא דער זייט:
— דו ביסט, ברודערקע, א לייט!
דו וועסט, ברודער זיאמע,
זיין א גוטער יאמער.

שריען אין דער הייד די מעוועס,
און די ווייסע כוואליעס רעווען:
— אונדזער כאווער זיאמע
איז א בראווער יאמער!

אַפגעהוילעט, אַפגעשפילט,
האַט דער שטורעם זיך געשטילט.
ס'איז דער יאם געוואָרן
בלויער נאָך און קלאַרער.

פלוצלינג וואקסט אנטקעגן אויסעט
ווי א בארג א שיף א גרויסע,
און דער מאסטבוים הויערט
אין דער הייד דער בלויער.

אפן שיף דריי קנימענס שטארצן,
שלאָגט פון זיי א רויך א שווארצער,
און די שיף אינגאנצן
איז אין שטאַל געפאנצערט.

קוקט ער, זיאמע, אין שפאקטיוו,
ס'איז אן אופשריפט אפן שיף —

גרויסע אויסעס שווערע:
קרייסער „קאמינטערן“.

פונעם קרייסער אף די קייטן
לאזט זיך שנעל אראָפּ א לייטער,
גלייך ער וואָלט זיך בעטן:
„טייערינקע, קלעטערט“.

קלעטערט זיאמעלע און קלעטערט
מיט זיין כאווער נאָכן פעטער,
אזש בא יעדן טראָט אים
עס פארכאפט דעם אָטעם.

אפן שיף האָט זיי באגעגנט
מיט א שאל דער האָרנטרעגער,
און דעם באַצמאנס דודע
האָט זיך הויך צעהודעט.

האָבן אייליק זיך צעשאַטן
רירעוודיקע רויטע פלאַטער,
זיך געשטעלט צו צווייען
אין צוויי שטרענגע רייען.

און פאָרויס דער עלטסטער וואכמאן
דונערט אויסעט: — מאנשאפט, אכטונג!
בלויבט מען שטיין, ווי איינער,
שטילע, ווי פארשטיינערט.

און דער פעטער ווי געהעריק
גריסט דער מאנשאפט מיליטעריש,
גריסט זיי זיאמע אויכעט
אף א קאָל א הויכן:

— איר זייט, יאטן, מיר געפעלן,
איך וואָלט טאקע זייער וועלן
זיין מיט אַיך צוזאמען,
שווימען אף די יאמען.

נאָך אזא מין וווילער רעדע
ארום זיאמען ווערט א רעדל.
שטרעקט ער, זיאמעלע, די האנט,
ווערט מיט אלעמען באקאנט.

מיטאמאָל דערזעט ער, זיאמע,
אפן שיפדעק דעם געראמען,
וואקלענדיק זיך הין און הער,
גייט א גרויסער ברוינער בער.

קריכט דער ברוינער בער און סאָפעט,
מיט די לאפעס קרום ער טאָפעט,
מיטן שווערן גוף ער דרייט —
גלייך אף זיאמעלען ער גייט.

זיאמעלען א שרעק כאפט אָנעט,
נאָר ער מאכט א שטרענגן פאָנעם
און ער שרייט: — א ביקס אהער,
כ'וועל דערשיסן גלייך דעם בער!

זאָגט מען אים: — צו וואָס דערשיסן?
ס'גייט דער בער מיט דיר זיך גריסן.
בערל, בערל, קום אהער,
זיאמעלען א כאווער ווער!

לאַזט דער בער זיך לאנג ניט בעטן,
רויך און פאמעלעך טרעט ער,

ער גייט צו און טוט א ברום,
ער נעמט זיאמעלען ארום.

נאָכדעם בייגט ער אין א זייטל,
גלייך ער בעט זיך: „זעצט זיך רייטן“.
ווערט דאָ זיאמע בא זיך שטארק,
זעצט דעם בער זיך אפן קארק.

רייזט ער, זיאמע, אזוי מוטיק,
גלעט דעם בער דעם ווייכן פוטער,
און דער בער מיט א געברום
טראָגט אים אפן שיף ארום.

איבער לאנגע קרומע לייטערס,
ווי די שלאנגען די געדרייטע,
טראָגט ער זיאמעלען געשווינד
דורך א לאנגן לאבירינט.

קאָרידאָרן, קאָרידאָרן
איינס אין אנדערן פארלאָרן,
רונדע פענצטער אין די ווענט
אָן א צאָל און אָן אן ענד.

אין די קובריקעס די לאנגע
טישן וויגן זיך צעהאנגען,
און די בעטן זיינען אויך
צוגעבונדן אין דער הויך.

האלט דער בער אים אין איין פירן
און דערפירט אים צו א טירל.
האָט ער, זיאמע, ניט געטראכט
און דאָס טירל אופגעמאכט.

קוקט ער זיך ארומעט, זיאמע,
ס'איז א זאל אזא געראמער,
און אינגאנצן איז דער זאל
איינגעפאנצערט אין מעטאל.

און דערביי די קעסל־הייצערס
מיט געזונטע ברייטע פלייצעס
אף דער וואכטע נאָכאנאנד
גיבן אכטונג אפן בראנד —

ס'זאלן פאָמפען די מאשינען,
ס'זאל דער נאפט דורך רערן רינגען,
און די קעסלען אקוראט
זאלן פרעסן נאפט צו זאט.

וועט דאָס וואסער אין די קעסלען
זיך היציקער און בעסער
און אין הייסן לאנגן קאמף
וועט פארוואנדלען זיך אין דאמף.

וועט דער הייסער דאמף זיך הויבן
און א שפאר טאָן דורך די טרויבן,
און געשווינד אהין, אהין, —
צום צילינדער פון מאשין.

וועט די קאָלבע אין צילינדער
לויפן האסטיקער, געשווינדער
און באוועגן אין געלויף
פון דער שיף דעם שארפן שרויף.

קוקט ער, זיאמעלע, פארצויבערט
אף די קעסלען, אף די טרויבן,

און באגייסטערט ער באשליסט:
— איך מוז זיין א מאשיניסט.

אונטער מילכיך-ווייסע טעלער
שיינען ליכטיק לאַמפן העלע,
מעכאניזמען אף די ווענט
אַנגעשניערטע ביז בלענד.

און אין ברייטן זאל אין מיטן
שטייען קעסלען צען צעגליטע,
אין די קעסלען שפארט מיט קראפט
דורך א טרויב צעשטויבטער נאפט.

זעצט דער נאפט מיט אזא ברומען,
כאפט א פלאם דעם נאפט ארומעט,
און דאָס פֿייער פרעסט און רוישט,
און דער דאמף אין קעסל ברויזט.

אף די שטאנגען פונעם גאנעק
איז געשטאנען דער מעכאניק,
שרייט ער, זיאמעלע, צו אים
מיט אזא מין דרייסטער שטים:

— מיר געפעלן די מאשינען,
כיוויל זיך שטעלן זיי באדינען?
מיר האָט זיך פון אלעמאָל
זיין א מאשיניסט געוואָלט.

ענטפערט זיאמען דער מעכאניק
פון דעם הויכן שטאנגען-גאנעק:
— איך דערלויב דאָס דיר, געוויס.
ביטע, זיי א מאשיניסט!

נאָר אפּריער, פּריינט מיין ליבער,
לויף אין קובריק, טו זיך איבער,
קום צוריק אהער, און דאן
ווערסטו גלייך מיין רעכטע האנט.

לויפט ער, זיאמע, איבערטאָן זיך,
נאָר פון פרייד האָט ער פארבלאָנדזעט.
ס'איז דער קרייסער אזוי גרויס —
ניט ער ווייסט וווּ איין, וווּ אויס.

זוכט ער וועמען זאָל ער פּרעגן.
ערשט דער בער אים שפּאַנט אנטקעגן,
נעמט דער בער אים גלייך ארויף
אף זיין רונדן שווערן גוף.

מיטאמאָל א גלאַק נעמט קלינגען,
נעמט דער בער דערשראָקן שפּרינגען,
גיט זיך ראפּטום א שטעל אָפּ,
קוליעט זיאמעלען אראָפּ.

און דער גלאַק דערוויילע ליארעמט,
אפן שיף א שלאכט־אליארעם,
און דער האָרן־שאלער שאלט,
און ער וואָרנט א סיגנאל.

האַבן גלייך די רויטע פּלאָטער
שנעל און בליציק זיך צעשאַטן,
אָן א טומל, אָן א וואָרט
שטעלט זיך יעדער אף זיין אָרט.

אפן שטורמאן־בריקל, זעט ער,
שטייט דער קאַמאנדיר, זיין פעטער,

הייבט צום מויל דעם רופאר שנעל,
און עס דונערט א באפעל:

— קאמאנדירן, רויטע פלאטער,
פון די וואכטעס צוגעטראָטן!
צום שלאכט דעם קרייסער גרייט,
הייבט דעם אנקער אפן קייט!

האַבן הילכיק זיך צעקלונגען
פונעם אנקער־קייט די רונגען,
און פון יאם, פון טיפסטער טיף,
קריכט דער אנקער אפן שיף.

אין די הייסע טיפע טריומען
די מאשינען ברילן, ברומען,
און די קוימענס דריי אין הויך
אין די רוימען שפייען רויך.

גיט א ריס זיך באלד דער קרייסער
מיט זיין ריזן־גוף דעם הייסן.
אפן בריקל פונעם שיף
קוקט דער פעטער אין שפאקטיוו.

שרייט דער וואכמאן: — אונדז אנטקעגן
פיינטלעכע פיר מינען־טרעגער,
און אין וועג באגלייטן זיי
אונטערוואסער־שיפן צוויי!

ווארפן גלייך זיך די מיניארן
צו די מינען־אפאראטן,
די געניטע קאמענדארן
צו די פאנצער־קאזעמאטן.

דער קאָנווייער זיי באשטאט
א גראנאט נאָך א גראנאט.

נעמען אף אן אָרט זיך דרייען
ביידע רייען באטארייעס,
און עס הייבט זיך שטאם נאָך שטאם
צילעווען זיך אפן יאם.

די זעניטלער די געניטע,
פון זעניט די שטרענגע היטער,
הייבן הויך די רערן אוף,
צילעווען זיך אין דער לופט.

בא די מעכטיקע הארמאטן
שטייען גרייטע די גראנאטן,
און די יאטן באם קאנאל
טשאטעווען אף א סיגנאל.

פלוצלינג פלאצט אוף א ראקעטע:
— פניער, פניער! — שרייט דער פעטער,
און אין לופט צעשפאלט זיך באלד
א צענדונערדיקער קנאל.

זעצט א פניערדיקער שטורעם
פון די באטארייען-טורעמס.
די זעניט-געווער אין הויך
שפייען שטאָל און פניער-רויך.

און עס שאלן דונער-קנאלן,
גלייך דער הימל וואָלט צעפאלן,
און עס ברויזט א גרויסע שלאכט —
בא-בא-באך און בא-בא-באך!

זעט ער, זיאמע, אפן יאם איז
פניער־רויך און רויטע פלאמען,
און איז כוואליקן גערויש
וואקסן וואסער־זיילן אויס.

זעט ער, זיאמע, ווי אין טיפן
זינקען שוין דעם סוינעס שיפן.
ווערט ער, זיאמע, שטארק אנציקט,
ער צעפלאמט זיך אזש פון גליק.

לויפט ער צו די באטארייען,
ווי די קאמענדאָרן שטייען:
— גיט מיר אויכעט א הארמאט,
כ'וועל אים טרעפן אקוראט!

און ער טוט א צי דעם שלאָס,
טוט א קנאל און טוט א שאָס,
אזש עס פראלט זיך אוף זיין רעקל
און ער טוט א פלי אוועקעט.
און עס פליט זיין היטל אויך,
ווי א פויגל אין דער הויך.

און ער שרייט אין יאם צום סוינע:
— נא דיר, סוינע, דו — געמיינער!
פארגעדענק אצינד אף לאנג,
ווי צו גיין אף אונדזער לאנד!

מיטאמאָל האָט מיט א קוויטשען
א סירענע זיך צעריטשעט,
און עס טוט דער גלאַק א בראַזג:
„טוט אָן מאַסקעס קעגן גאָז!“

שרייט דער באַצמאן: — ס'האָט א מינע
אופגעריסן לעם מאשינע,
דורכן ריס דאָס וואסער רינט,
פערטע וואכטע, ראש אהין.

לויפן צען מאטראָסן האסטיק,
שלעפן טראָסן מיט א פלאסטער:
פלינק פארציען זיי דעם שפאלט,
און דאָס וואסער מע פארהאלט.

אפן אויבערדעק דערווייזלע
גייט די שלאכט ווי פריער אייליק,
פינקטלעך, רויק, אָן גערויש
יעדערער זיין פליכט פילט אויס.

מיט א גרילצערני פון גרילן
פליט דעם פיינטס אן עסקאדריילע.
הייבן זיך פון שיף גלייך אוף
צען פארניכטלער אין דער לופט.

גיבן זיי א יאָג אין הויכן
און מיט זיי פליט זיאמע אויכעט.
ס'האָט זיין כאווער, דער פילאָט,
אים פארטרויט דעם פולעמיאָט.

אין דער לופט די פיינט באגעגנט,
צאמט זיי זיאמעלע די וועגן.
ער באפאלט זיי און צעשיסט,
און צעשפאלט זיי ווי די ניס.

און דעם סוינעס 'עראָפלאנען,
איינגעהילט אין רויך און פלאמען,

מיט א קנאל זיך רייסן אוף
און צעפאלן אין דער לופט.

נאך אזא מין שלאכט א הייסער
נידערט זיאמע אפן קרייסער.
דריקט אים יעדערער די האנט,
מע באגריסט אים נאכאנאנד.

שרייט צו זיאמעלען דער פעטער:
— האָסט, מיין פריינט, דעם פיינט צעשמעטערט.
אים פארניכט אין פלאם און רויך —
אפן יאם און אין דער הויך!

פאר דער דרייסקייט פאר דער גרויסער
כ'דריק א הייסן דאנק דיר אויסעט
און פאר אלעמען איך מעלד:
ביסט, מיין זיאמעלע, א העלד!

און באשטימט האָב איך באלוינען
דיך, מיט וואָס דו ווילסט אליין נאָר.
זאָג זשע, זיאמע, אומגעשטערט,
וואָס איז, ברודער, דיין באגער?!

ענטפערט זיאמע זייער ערנסט:
— כ'וויל א רויטער יאמער ווערן,
איך וויל זיין א מאשיניסט,
א ראדיסט, א מאַטאָריסט

בא די מיבען־אפאראטן,
בא די מעכטיקע הארמאטן
וויל איך ווערן א מיניאָר,
א געניטער קאָמענדאָר.

אפן האָרן וויל איך שאלן,
הויכע וואָרענען סיגנאלן,
זיין א שטורמאן אפן שיף,
שטיין באם שטורוואל, באם שפאקטיוו.

זיין א באַצמאן וואָלט איך וועלן,
זיין א וואכמאן אף דער וואכטע,
קענען אָפגעבן באפעלן,
זיין דער אָנפירער אין שלאכטן.
איך וואָלט וועלן גלייך מיט דיר
זיין א רויטער קאָמאנדיר.

זאָגט דער פעטער מיט א שמייכל:
— וועסט דאָס אלץ, מיין פריינט, דערגרייכן,
אויב דו וועסט נאָר מיט געדולד
גיין זיך לערנען אין א שול.

ענטפערט זיאמעלע דערפרייט:
— גיין זיך לערנען בין איך גרייט,
כאָטש א יאָר און דריי און פיר,
אבי זיין א קאָמאנדיר!

שיקט גלייך זיאמעלע דער מאמען
אַט אזא מין טעלעגראמע:
„איך, דיין זיאמעלע, דיין זון,
ווינטש דער מאמע זיין געזונט.

איך וואָלט וועלן זען דיר גערן,
נאָר איך פיל אויס דיין פארלאנג —
איך פאָר לערנען, איך וועל ווערן
לייטענאנט פון ערשטן ראנג.”

פארן פאָרן הייבט מען אָנעט
טראָגן זיאמעלען מאטאָנעס:
ס'קומט דער שטורמאן פון דער שיף,
ברענגט א קאָמפאס, א שפאקטיוו.

ס'ברענגט דער וואכמאן א מאטאָנע
אים א ביקסל מיט פאטראָנעס,
און דער קעכער אף א טאץ
ברענגט א טאָרט אים ווי א פאס.

לויפט דער באַצמאן דער געניטער,
ברענגט א פלאָטיקן גארניטער, —
א מאטראָסקעלע א העלע
און א ליבל פון פלאנעלע.

שוואַרצע הויזן, א בושלאט —
אלץ זעט אויסעט אזוי גלאט.

אף די ארבל רויטע אנקערס.
און די קנעפ די ברייטע בלאנקען,
און פון היטל הענגען צוויי
שמאָלע סטענגעלעך צעווייט.

טוט דער פעטער א באפעל:
מע זאָל גרייטן א פאראד
און באגלייטן, ווי א העלד,
זיאמען אוש קיין לענינגראד.

האַבן גלייך זיך אופגעזאמלט
די מאטראָסן אפן דעק
זיך געזעגענען מיט זיאמען
און באגלייטן אים אין וועג.

און עס כאפן אים באלד אונטער
א פאָר הונדערט הענט געזונטע,
און אים הייבן אלע אוף
און מע הוידעט אין דער לופט.

הוידע, הוידע,
הוידעט, ברידער,
הויך און נידער,
הויך און נידער,

הוידע-הוידע!
שפרינגט ער האסטיק —
אַט דערגרייכט ער
ביו די מאסטן.

ביו די וואַלקנס אַט דערפליט ער.
האַט דאָס הארץ
אים אזש פארציטערט.
כאפט זיך זיאמע אוף פון שלאָף —
און עס קומט צו אלץ א סאָף.

אינה אלט

לידער

יא מילידער

7	וועכטער-יאמער
9	מאטראס-ליד
12	אף אנקער
13	די פישערן
14	מאטליאָט
16	צופלוס
21	פישער-לידער
23	„פריינט פון שטורעם...“
25	„איך ווייס גיט...“
26	פאלונדרא!
28	צווישן פישער
30	אָפגאנג
	אין פריילאנד
32	ראדיא
35	אפן גליטש

37	אין אורלויב
39	א שליסל צו א טיר
41	ליד פון שניטער
42	„אונדזער לאנד האט זיך צעכוואליעט...“
47	קאלווירטישע ווינטשעוואניעס

פאָעמעס

51	פיאָנערישער סאליוט (פון א פאָעמע)
57	בויע
72	זיאמעלע מאטראַס

Зельдин Яков Маркович

ПЕСНИ МОРЯ

(На еврейском языке)

М., «Советский писатель», 1973, 96 стр.
План выпуска 1973 г. № 276. Художник
Т. И. Борисова. Редактор М. С. Беленский. Худож. редактор Д. С. Мухин. Техн. редактор И. М. Минская.
Корректор А. Б. Стрельник. Сдано
в набор 18/1 1973 г. Подписано к печати
3/IX 1973 г. Бумага 70×108²/₃₂ № 1. Печ.
л. 3(4,2). Уч.-изд. л. 2,83. Тираж 900 экз.
Заказ № 37. Цена 32 коп. Издательство
«Советский писатель», Москва К-9,
Б. Гнезниковский пер., 10. Ордена Тру-
дового Красного Знамени Московская ти-
пография № 7 «Искра революции» «Союз-
полиграфпрома» при Государственном Ко-
митете Совета Министров СССР по де-
лам издательств, полиграфии и книжной
торговли. Москва, Г-19, пер. Аксакова, 13.